

Jedinstvenije jedinstveno tržište

BEOGRAD, 18. decembra — U Skupštini Jugoslavije danas su zasjedali delegati Saveznog vijeća. Usvojeno je više novih zakonskih tekstova i odluka.

Poslije duge rasprave usvojen je vrlo značajan sistemski Zakon o osnovama bankarskog i kreditnog sistema. Takođe je usvojen Zakon o posebnim uslovima za davanje i korišćenje kredita i garancija za investicije, a po hitnom

postupku i Zakon o izmjenama Zakona o obaveznom udruživanju organizacija udruženog rada kojese bave prometom robe i uslugama i Zakon o izmjenama Zakona o utvrđivanju i raspoređivanju ukupnog prihoda i dohotka. Umjesto od 1. januara 1986. primjenjivaće se od početka 1987. godine.

STRANA 5.

Sekretar Saveznog vijeća prebrojava glasove delegata za vrijeme usvajanja novog zakona o osnovama bankarskog i kreditnog sistema

BANJALUKA, četvrtak, 19. decembra 1985.
Broj 4588, Godina XLII, Cijena 40 dinara

MUO

GLAS

LIST SOCIJALISTIČKOG
SAVEZA RADNOG NARODA

IZLAZI SVAKOG
DANA OSIM NEDJELJE

NA ENERGETSKIM POSTROJENJIMA INCEL-a

Eksplozija prouzrokovala požar

BANJALUKA, 18. decembra — Rano jutros na energetskim postrojenjima RO „INCEL“, došlo je do snažne eksplozije, a nakon toga i požara. Ovom prilikom je uništena visokonaponska sklopka generatora 4, uslijed čega je došlo do potpunog raspada energetskog sistema u RO INCEL i zastoja kompletne proizvodnje u svim fabrikama. Materijalna šteta je znatna.

Stručne ekipe nadležnih organa intenzivno rade na istrazi. Oko 18 sati ponovo su puštene u pogon peći u Energani. Po riječima Duška Stokanovića, člana Poslovnog odbora INCEL-a za tehnička proizvodna pitanja, očekuje se da u toku noći počne proizvodnja u svim fabrikama ovog kolektiva.

TEMA DANA

NAKON DONOŠENJA NOVOG
DEVIZNOG ZAKONA

Povratak dinaru - prednost izvozu

● Od prvog januara iduće godine sve devize će dolaziti na jedinstveno devizno tržište, što praktično znači ukidanje deviznih računata organizacija udruženog rada ● Novi devizni zakon pogoduje mnogim krajiškim izvoznicima, posebno onim kolektivima koji znatan dio svoje proizvodnje plasiraju na inostrano - konvertibilno tržište

STRANA 4.

Dio proizvoda „Čajavčeve“ „Elektromehanike“ takođe ide na inostrano tržište

MEĐU DESET NAŠIH NAJVEĆIH
IZVOZNIKA

„Energoinvest“ prednjači

BEOGRAD, 18. decembra (Tanjug) — Najveći jugoslovenski izvoznik je sarajevski „Energoinvest“. Za devet mjeseci ove godine stranim kupcima je isporučio robu za 232 miliona dolara. Među 170 najkрупnijih izvoznika, prema redoslijedu načinjenom u beogradskom Institutu za spoljnu trgovinu, drugo mjesto zauzima Brodogradilište „Uljanik“ u Puli, sa isporukama od 154,5 miliona dolara.

Po visini izvoza dalje slijede: Elektrokovinska industrija „Iskra“ u Ljubljani sa 138 miliona dolara, riječki „3. maj“ sa 135, sarajevski UNIS - 131, „Brodograđevna industrija“ - u Splitu - 115, kragujevački Zavodi „Crvena zastava“ - 106, zagrebačka INA 101, RMK Zenica u Zenici - 95 i „Šipad“ u Sarajevu sa 89,9 miliona dolara, koji je na ovoj listi na desetom mjestu.

Ovi kolektivi prodali su od početka godine do kraja septembra 17,6 odsto jugoslovenske robe. Vrijednost ukupnog jugoslovenskog izvoza za 9 mjeseci je sedam milijardi i 384 miliona dolara. Mnogi izvoznici su još veći kupci strane robe. Otuda pažnju zaslužuju organizacije koje više izvoze nego što uvoze. Na listi takvih izvoznika, najuspješnije je splitsko brodogradilište, pošto njegove isporuke za 90 miliona dolara nadmašuju kupovine. Drugi je „Jozo Lozovina Mosor“ u Trogiru sa čistom deviznom zaradom od 76 miliona dolara, treća „Prva petoletka“ u Trsteniku - sa 72, pa sarajevski „Šipad“ sa - 68 i „Združeni proizvajalci strojne opreme“ u Ljubljani, koji sa 48 miliona dolara zauzimaju peto mjesto na ovoj „rang-listi“.

HAPŠENJE TERORISTA U BELGIJI

Uhvaćen „državni neprijatelj broj 1“

● „Borbene ćelije“ prtrpjele udarac ● Policija godinama traga za Pjerom Karetom ● Mogući novi atentati

STRANA 7.

Knežopoljka

„Glasu“

poklon
čitaocima

novogodišnji
kalendar

„NARODNA ARMIJA“: „KO TO ZAZIRE OD JUGOSLOVENSTVA“

GRANICE SPAJANJA

„Narodna armija“ u svečanom broju koji izlazi sutra, posvećena danu JNA, donosi članak „Ko to zazire od jugoslovenstva?“ Glavni urednik lista Gaja Petković piše o jugoslovenstvu analizirajući jedinstvo Jugoslavije i njene radničke klase. Petković podsjeća da se na posljednjem popisu stanovništva 5,4 odsto ili 1.209.045 stanovnika zemlje izjasnilo kao Jugoslaveni. Međutim, u ovom vremenu osobenom po nacionalnim zatvaranjima, podvajanju jedinstvene radničke klase i tumačenju SFRJ kao isključivo interesne tvorevine, intenzivirane su sumnje u opravdanost opstanka te grupacije stanovnika i podgrejana netrpeljivost prema svemu što teži snaženju zajedničkog, opštejugoslovenskog. Nosilci takvih tendencija su, po Petkoviću, vazda isti: zaslijepjeni nacionalisti, nosilci birokratske moći, etatisti na svim nivoima, separatisti i partikularisti, protivnici samoupravljanja, bratstva-jedinstva, ravnopravnosti naših naroda i narodnosti.

Ističući da su ravnopravnost i jedinstvo osnov rješavanja nacionalnog pitanja u nas, što je potvrdila i praksis jugoslovenske revolucije, Petković podsjeća na riječi druga Tita - granice između federalnih jedinica „treba da budu nešto kao one bijele crte na jednom mramornom stubu“, pri čemu ne može svako u svakoj federalnoj jedinici da radi šta zna i šta može.“

„To nisu granice razdvajanja već granice spajanja...“ „Mi moramo stvarati svoju historiju, svoju jugoslovensku socijalističku historiju, jedinstveni i ubuduće, ne dirajući u nacionalno pravo pojedinih republika da gaje svoje tradicije, ne na štetu već u interesu čitave zajednice...“

U našoj poratnoj praksi, na žalost, bilo je i povremenih mijena u gledanju na ova pitanja, pri čemu je, posebno u prelomnim, najkritičnijim etapama u koje spada i današnja, dolazilo do davanja primata nacionalnom na račun klasnog i zajedničkog.

Pojedinci, a među njima i neki komunisti sa raznih ljestvica partijske hijerarhije - navodi autor-zaboravili su šta je to širi društveni interes ove zemlje, bratstvo-jedinstvo, jugoslovenska politika, privreda, istorija, kultura, međunarodni ugled zemlje i njen decenijama strpljivo građen prestiž. Oglašavaju se zagovornici čistih ekonomskih računica i uskih interesa sopstvene nacije, politički ucjenjivači koji su svoju privrženost zajednici pokušavali da naplate i postavljanjem određenih uslova, autoriteti koji i nakon prihvatanja zajednički utvrđene politike dozvoljavaju sebi da presuduju šta je za njih prihvatljivo a šta nije...

Ukazujući da odnos klasnog i nacionalnog ima prvorazredni značaj, Petković još jednom podsjeća na Titove riječi iz 1971. godine: „Prenebregavanje jednog ili drugog za našu višenacionalnu zajednicu bilo bi štetno i neprihvatljivo... Ali ja ipak dajem prednost klasnom karakteru našeg unutrašnjeg sistema“. Tito nikada nije dijelio radničku klasu po republikama i pokrajinama, niti je dozvoljavao mogućnost da se ona utapa u uske okvire nacionalnih politika. Po njemu, „U Jugoslaviji je samo jedna radnička klasa, radnička klasa čitave Jugoslavije“. Međutim, ustavno načelo koje daje pravo nacijama unutar Jugoslavije da raspolaze sopstvenim proizvodnim snagama pretvorilo se u pravo republika i pokrajina da stvore osam autarhičnih ekonomija, koje su pogodovale anarhičnosti i gubicima u jugoslovenskoj privredi.

Petković kaže i da odbrambena snaga Jugoslavije leži u njenom jedinstvu, privrednoj stabilnosti, nacionalnoj i socijalnoj ravnopravnosti. Posebno je važno, učio nas je Tito, moralno jedinstvo oružanih snaga, koje su bile i ostale oružane snage naroda i narodnosti Jugoslavije.

PLANSKA ORIJENTACIJA BANJALUKE U NAREDNOM SREDNJOROČJU

Ravnomjerniji razvoj

Sudarila su se, nedavno na konferenciji za štampu u Banjaluci, dva podatka: dosadašnje zaostajanje za razvoju i izuzetno značajne brojke koje se planiraju u narednoj godini i petogodištu. Očigledno je, naime, da je u srednjoročnom periodu koji nam je dobrim dijelom za ledima Banjaluka kasnila za razvojem SR Bosne i Hercegovine i Jugoslavije. I to prilično.

Govoreći o svemu tome Ante Marić, predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Banjaluka, pomenuo je niz razloga među kojima su u ovašnjim prilikama još uvijek nezaobilazna dva zemljotresa - katastrofalni iz 1969. i razorni iz 1980. godine.

Budući planovi razvoja će, do desetog januara do kada traje javna rasprava, biti pod preciznom lupom javnosti. Ponuđeni materijal će, izvjesno je, biti i te kako unaprijeden prijedlozima iz baze.

Jasno je da u situaciji kada je opština tako glomazna, sa oko 200 hiljada stanovnika, sa gradskim, prigradskim i seoskim mjeanim zajednicama i razvojni ciljevi moraju biti raznoliki. Pluralizam je sasvim logičan, ali je jasno da se do pravih mjerila i pravaca razvoja može i mora doći jedino uzvažavanjem opštih, zajedničkih ciljeva. Javna rasprava prva je prilika da se ti zajednički, strateški ciljevi na miru utvrde, dobro odvagnu i odmjere tako da napokon ne budu popis onoga što se priželjkuje a neće se moći dostići.

Očigledno je, da je jačanje materijalne osnove udruženog rada baza na kojoj se može planirati sav drugi razvoj. Nema uileme ni oko toga da se napredovanje onih koji su stagnirali mora upornije podupirati.

Preduslov za to je disperzija kapaciteta kojom se Banjaluka i do sada mogla dičiti. Naime, tvornice u Bronznom Majdanu, Krupi na Vrbasu, Piskavici već duže rezultate. Tim pravcem će se kretati i narednih godina, jer je nedvojbeno da sporiji razvoj seoskog područja usmjerava migraciju prema gradu donoseći dodatne teškoće.

Osnovni orijentiri se znaju: prednosti imaju sanaciono-razvojni programi, proizvodnja okrenuta izvozu, većoj zaposelnosti i disperziji.

Dakle, Banjaluka računa na brži razvoj uopšte i na nadmašivanje razvojnih stopa Republike čime bi se, naravno, doprinijelo ostvarivanju planskih zadataka SR Bosne i Hercegovine i Jugoslavije.

Samo po sebi se nameće i pitanje šta je, nakon godina u kojima se zaostajalo, uzdanica ovako smionih planova. Odgovarajući na ovo pitanje Ante Marić je govorio o započetim ili programima koji predstoje u Jelšingradovoj Tvornici alatnih strojeva. Tvornici obuča Bosna, namjenskoj proizvodnji „Čajaveca“, UNIS-u HVT, nizu manjih programa koji bi trebalo da donesu krupne rezultate.

Jedan od zadataka je savkako, uz gradnju novih potpunije korištenje postojećih kapaciteta. To podrazumijeva zaokret u ponašanju, rad u više smjena tamo gdje se tako ne radi, ostvarivanje veće produktivnosti, ekonomičnosti poslovanja, smjeliji i kvalitetniji izlazak na inostrano tržište. Sve to je podloga ravnomjernijeg i bržeg razvoja u narednom petogodištu.

A. KASIPOVIĆ

INVENTIVNI RAD

Nepoželjni inovatori

Inovator ponekad može biti i opasno zanimanje. Primjeri koji potkrepljuju ovu nevjerojatnu, ali, na žalost, istinitu, tvrdnju mogli su se čuti na savjetovanju o ličnim dohocima održanom u Banjaluci.

Nadica Fikar sa Ekonomskog fakulteta u Nišu istraživala je položaj inventivnog rada u nekoliko velikih radnih organizacija u Srbiji i došla do zabrinjavajućih rezultata. Inovatori ne samo da nisu stimulisani da usavršavaju tehnološke procese, pojedintinju proizvodnju i kreiraju nove proizvode, nego su čak podsticani da se time ne bave. Glavnu ulogu u ovoj negativnoj stimulaciji igraju direktori i drugi rukovodioci. Ovaj mladi istraživač zaključio je da direktori imaju pravo veta na odluke da li će se neka korisna inovacija uvesti u praksu, i od njihove dobre volje zavisi da li će inovator biti uopšte nagrađen za to. Mnoga korisna rješenja zato ostaju izvan upotrebe.

Uzrok ovakvom položaju inventivnog rada nije teško dokučiti. Rukovodioci su u velikom broju slučajeva zauzeli mjesta kojima odgovaraju njihovoj stručnoj spremi ili osposobljenosti. Čuvajući tu stečenu poziciju nastoje konzervirati odnose i onemogućiti sve one koji bi da svojim idejama vuku naprijed. Za rukovodioce je mnogo važnije, a izgleda i draže, da se bore za više cijene, nego da podstiču svoje saradnike da novinama stvaraju uštede i tako povećavaju dohodak.

Kada inovacije uz teške muke bivaju ostvarene, onda nastaje novo natezanje: kako nagraditi njihovog tvorca. Većina nagrada rješava se na sudovima, pa čak ni tada, poslije sudske presude u korist inovatora, rukovodioci svim silama nastoje omesti njeno provođenje. Kada već moraju da popuste, čine to na perfidan način, nudeći inovatorima neko rukovođno mjesto. Nadaju se

tako da će ih umiriti i zauvijek odvratiti od pomisli da se bave inventivnim radom. Kreativni ljudi obično ne pristaju na takve kompromise i napuštaju radnu organizaciju u nadi da će u nekoj drugoj sredini imati više razumijevanja. Zato nije ni čudno što je najveća fluktuacija radne snage baš među njima.

Čudno je, smatra magistar Fikar, da po zakonu pripravnici koji imaju visoku stručnu spremu pripravnicike ispite mogu polagati samo pred komisijom višeg ili bar jednakog stepena obrazovanja, a rad inovatora mogu da ocjenjuju i oni koji su za to nestručni, pa čak u velikom broju slučajeva i neprijateljski raspoloženi.

Odnos prema inovacijama i novatorstvu trebalo bi posmatrati i kao krupno klasno pitanje. Radničkoj klasi ne može biti svejedno hoće li neko svojim konzervativnim stavovima sprečavati podizanje tehnološkog nivoa proizvodnje. Nesposobnost u ovom slučaju pokazuje se opasnijom i od gubitaka. Zbog takve klime koja bez izuzetka vlada u cijeloj zemlji po broju inovacija misimo na zadnjem mjestu u Evropi. Od „ispadanja“ spašavaju nas jedino Albanija i Portugal, a mora se priznati da nam ovakva poređenja ne idu našt.

Srećom u tmimi uvijek ima i poneko svijetlo mjesto. I ti su primjeri spomenuti na savjetovanju. U Tvornici olovaka Zagreb svake godine proglašavaju najboljeg inovatora i nagrađuju ga fićom. U mariborskom TAM-u inovacije uzimaju kao uslov opstanka i svi oni koji ne predlažu nešto novo osjećaju se neprijatelji. Da bismo ovakvu situaciju imali u cijeloj zemlji, najprije moraju da pocrvene mnogi direktori i drugi rukovodioci.

Ž. JURIC

RASTE INFLACIJA, ALI I LIČNI DOHOCI

Ko će brže

Rast cijena industrijskih proizvoda ove godine će, po svemu sudeći, iznositi oko 80 odsto, dok će poskupljenja u trgovini na malo biti dva do tri procenta niža. Ovo je Tanjugu izjavio direktor Saveznog zavoda za cijene Kuzimir Živko Pregl.

Pored takozvanih dugoročnih uzroka (strukturne neusklađenosti, visoki troškovi) ovakvoj inflaciji, objašnjava Pregl, „kumovali“ su i skromno povećanje industrijske proizvodnje i relativno visok nominalni rast ličnih dohoda i opšte i zajedničke potrošnje.

Priliv novca na tržište svakog mjeseca je nadmašivao rast cijena. U septembru su realni lični dohoci bili veći nego u istom mjesecu lane, a taj porast se i dalje zadržava. Podaci ukazuju da oni nisu padali ni u prethodnih devet mjeseci ove godine.

Primjetno je da realan porast ličnih dohoda ne prati i porast štrednje građana. To znači da se „plate“ direktno prelivaju u potrošnju i da je do sada nešto brže trošena uštedovina. Taj novac podstakao je potrošnju i, naravno, izvršio dodatni pritisak na cijene.

U takozvanoj zvaničnoj definiciji depozitnog novca prema riječima Pregla, privreda do sada nije prikazivala okvirne kredite banaka. Oni su u septembru bili tri puta veći nego u januaru i dostigli su 230 milijardi dinara. Ako se ovome dodaju i međusobna potraživanja, mjernice i druge hartije od vrijednosti (siva emisija) može se konstatovati da je privreda „baratala“ sa nešto većim sredstvima nego što se to pokazuje u zvaničnim podacima.

Iz ovoga je jasno, ocjenjuje Pregl, da su novčani tokovi bili iznad okvira proizvodnje i realnog ostvarenog dohoda. Što su ta odstupanja bila jača, to su cijene brže rasle.

U Saveznom zavodu za cijene smatraju da ne treba zanemariti ni uticaj takozvanih psiholoških faktora na inflaciju. Pokazalo se, naime, da dobar dio privrede još zazire od zamrzavanja cijena za šta, ističe Pregl, nema nikakvog osnova. Zbog toga se pred kraj godine vrši jak pritisak za povećanje cijena. Međutim, iznenadujuće veliki broj radnih organizacija odustaje od zahtjeva pošto se uvjeri da SIV zaista ne razmišlja o zamrzavanju.

Milenko KOSANOVIĆ

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Anton Kasipović (desk), Emin Krkić (popodnevni desk), Tomo Marić (sport), Fadil Smajlić (Bosanska krajina), Arif Sitnica (tehnička redakcija), Sabira Piragić (banjalučka hronika), Nada Puvačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“: Ivan Andričić, Nusreta Borić (predsjednik), Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdic, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

SKUPŠTINA UDRUŽENJA ZA POLJOPRIVREDU, VODOPRIVREDU I PREHRAMBENU INDUSTRIJU

Put ka vezanoj trgovini

● U ovoj godini proizvođači hrane su se našli u teškoćama, ali ih prevazići mogu jedino — ako se budu planski i dohodovno ponašali unutar AIPK „Bosanska krajina“ ● Velike zalihе postoje, ali one se lako mogu isporučiti na tržište, sistemom „vezane trgovine“

BANJALUKA, 18. decembra — Planiranje proizvodnje na njivi i njeno pravilno usmjeravanje preradivačkim kapacitetima samo je jedan od puteva da se prevaziđe bremenito stanje koje je, zadnjih godina zadesilo proizvođače hrane. Ova konstatacija izrečena je na sjednici Skupštine udruženja za poljoprivredu, vodoprivredu i prehrambenu industriju Osnovne privredne komore Banjaluka. Upriznajući delegat sa devetmesečnim stanjem u ovoj oblasti Alija Memić, sekretar Udruženja naglasio je da je industrijska poljoprivredna proizvodnja veća za 4,6 odsto nego u istom periodu prošle godine. Naime, na ovako pozitivna kretanja uticao je dobar rod pšenice i raži koji je veći za 4,4 odsto nego prošle žetve, koncentrovane stočne hrane za 19,5, proizvodnja alkoholnih pića za 2,4 odsto i prehrambenih proizvoda 25,7 odsto. Međutim, manji rast registrovan je u proizvodnji šećera za 20 odsto, kantitatorskih proizvoda za 18,3 odsto i bezalkoholnih pića 7,5 odsto.

— Složeni uslovi poslovanja i negativne tendencije pratile su ovu proizvodnju tokom godine. Na

neke se može uticati da se prevaziđu — nepovezanost i neusklađenost po veličini preradivačkih kapaciteta sa poljoprivrednom proizvodnjom, nedovoljno korišćenje kapaciteta, teškoće u snabdijevanju, disparitet ulaznih i izlaznih cijena, gubitke, otežan plasman gotovih proizvoda, ali navedenijeme koje je pratilo tokom godine poljoprivrednu proizvodnju — ne može s euticati — naglasio je Alija Memić.

Govoreći o teškoćama koja su zatekla poljoprivrednu proizvodnju Bajazit Pačarić, potpredsjednik poslovnog odbora za liniju žitarica AIPK „Bosanska krajina“, naglasio je da se moraju iznalaziti sistemski rješenja za ovu oblast, jer je samo tako moguće da se širom društvenom akcijom od nje dobije onoliko koliko može, a da poljoprivredni proizvođač bude zaštićen. S druge strane Pačarić se založio da se regresiranje vještačkih đubriva ne vrši u proizvodnji, već u upotrebi. Ova akcija bi dala željeni efekat — poljoprivredni proizvođač, koji isključivo proizvodi za tržište, dobio bi jeftinije đubrivo, a proizvođač ne bi gubio.

— Ukoliko se stvarno želimo osloniti na vlastite prirodne resurse, kao snabdjevače sirovinama preradivačke kapacitete, onda proizvodnja na njivi mora biti planska. To je jedini način da budemo načisto šta se sve može „kod kuće“ obezbijediti preradivačima, a šta se mora tražiti izvan Kombinata. Samo po sebi to podrazumijeva čvrstu vezu na relaciji njiva — tvornica — naglasio je Pačarić.

Od ukupne prehrambene proizvodnje samo sa dvadeset odsto plasira preko prodajne mreže Kombinata. Sve ostalo ostaje da se plasira na drugo područje. Međutim, sadašnja situacija na tržištu nije dovoljna garancija da će se kupac i naći, pa su zalihе često veće nego što je to dozvoljeno. Govoreći na ovu temu, Rifat Beglerbegović, direktor „Mire Cikote“ iz Prijedora, predlaže da se uvede takozvana „vezana trgovina“, koja ne bi zatvarala tržišne granice. A to znači — onoliko roba koliko AIPK-a povuče sa određenog područja neka i plasira svojih proizvoda. Ovaj prijedlog naišao je na odobravanje krajiških privrednika, a Živko Mitrović, direktor „VITE“ iz Skender-Vakuća je upoznao prisutne sa kakvim se sve teškoćama susreće ova mlada tvornica oko plasmana zobenih pahulja.

R. M.

PREDSJEDNIŠTVO OK SK BANJALUKA O GUBITAŠIMA

Uzrok unutrašnje slabosti

● Najteže stanje u „Vitaminki“ i „Tvornci opkarskih proizvoda“ gdje radni ljudi za sada ne vide puteve izlaska iz teškoća

BANJALUKA, 18. decembar — Radne grupe, koje je formirao Opštinski komitet Saveza komunista u Banjaluci za pomoć komunistima u organizacijama udruženog rada, koje su iskazale najlošije poslovne rezultate u prvih devet mjeseci ove godine, uspjele su pokrenuti partijsku aktivnost u ovim kolektivima.

Ovo je ocijenjeno na današnjoj sjednici Predsjedništva Opštinskog komiteta.

Nakon obilaska i izvještaja radnih grupa pokazalo se da je prva procjena o subjektivnim uzrocima loših proizvodnih i finansijskih rezultata potpuno tačna. U svim ovim kolektivima na vrijeme ili sa kraćim zakašnjenjima urađeni su programi sanacije. U INCEL-u i „Sintetiku“ povećana proizvodnja u novembru i decembru daje osnova za nešto povoljnije bilanse na kraju godine. URO „Jadranka“ i OOUR-u

„Crno-bijeli televizori i elektroakustika“ ni poslovođstva ni politički i samoupravni organi nisu vladali poslovnim politikom. U NIGRO „Glasu“ i Čajavčevoj RO Elektronski prijemnici i uređaji funkcija radne organizacije se vrlo malo osjeća.

Ipak, najteže stanje je u „Vitaminki“ i Tvornci opkarskih proizvoda, gdje radni ljudi za sada ne vide izlaska iz krize u koju su upali.

U većini kolektiva kadrovska struktura rukovodilaca stručnih timova ne zadovoljava.

Ukratko, radne grupe Opštinskog komiteta Saveza komunista nastavile započetu aktivnost, a u traženju puteva ozdravljenja, pa čak i likvidacije nekih OOUR-a uključuje se stručni timovi nadležnih opštinskih i međuopštinskih institucija i organa.

B. B.

AKCIJA: „GLASOV“ DJEDA MRAZ U MOSTARU

Biće radosti

● Od danas u akciji i Opštinska konferencija Crvenog krsta Banjaluka i Radna zajednica SOUR-a Medicinsko-fakultetski centar

BANJALUKA, 18. decembra — Opštinska konferencija Crvenog krsta Banjaluka i Radna zajednica zajedničkih poslova SOUR-a Medicinsko-fakultetski centar uitalili su svoje priloge za novogodišnje poklone djeci nastradalih radnika mostarske Radne organizacije „Parkovi“.

Sudeći prema već prikupljenim poklonima i novcu, koji pristiže na

žiro-račun OOSS Novinska djelatnost, broj 10500-678-7615, s naznakom za djecu „Parkova“, biće iduceg petka radosti u Mostaru.

Krajišnici se i ovaj put pokazuju kao humani, spremni da pomognu u nevolji, ali i obraduju. Ni ove, kao ni ranijih godina, nećemo djeci nositi stare stvari, nego samo vrijedne darove. I dalje važi deviza da je za svakog mališana bolje nabaviti jedan vrijedan, nego mnogo beznačajnih poklona.

Priloge valja što prije dostavljati u Ulici AVNOJ-a 93 gdje se nalaze prostorije Redakcije „Glasa“, a o svemu iscrpna obavještanja mogu da se dobiju na telefone broj 37-977 i 37-979.

SKUPŠTINA SIZ-a ZAPOŠLJAVANJA BANJALUKA

Brana nezaposlenosti?

● Plan zapošljavanja u ovoj godini ne ostvaruje se kako se računalo: trebalo bi da se zaposli još 2.216 radnika, u šta je teško povjerovati s obzirom na kratko vrijeme do isteka godine

BANJALUKA, 18. decembra — Za hiljade mladih ljudi koji čekaju na radno mjesto 1986. godine trebalo bi da bude prekretnica u politici zapošljavanja. Realizacijom redovnih i dopunskih programa iduce godine trebalo bi konačno zaustaviti porast nezaposlenosti, rečeno je na današnjoj Skupštini SIZ-a zapošljavanja Banjaluka.

U planskom petogodišnju do 1990. godine realizacijom redovnih i dopunskih programa treba da se obezbijedi rast zaposlenosti po stopi od 2,8 posto. Samo u Bosni i Hercegovini prema ovoj stopi u idućoj godini trebalo bi zaposliti 75.200 lica, u čemu i 18 hiljada pripravnika. Međutim, prema nacrtu programa zaposlenost na području krajiške regije u idućoj godini treba da raste po stopi čak 3,4 posto. Zabrinjava međutim, činjenica da je plan zapošljavanja na ovom terenu za tekuću godinu do sada ostvaren sa svega 80,5 posto, a prijem pripravnika tek sa 68 posto. To će reći da do kraja godine radni kolektivi treba da zaposle još 1.474 lica i 742 pripravnika.

Današnja skupština SIZ-a zapošljavanja Banjaluka bila je ujedno i posljednja sjednica u sastavu. Već od 1. januara iduce godine ovaj SIZ transformisaće se u Osnovnu zajednicu zapošljavanja Zajednice opština Banjaluka. Novine je u tome što će se ubuduće sva sredstva slivati u jedinstvenu interesnu zajednicu zapošljavanja na nivou Republike, odakle će se finansirati redovni i dopunski programi zapošljavanja. Iako sredstva pristižu, na današnjoj skupštini poslušena je činjenica da se s konkretnim programima ipak kasni, što se posebno odnosi na programe zapošljavanja u nerazvijenim područjima.

Z. L.

IZVRŠNI ODBOR SKUPŠTINE SIZ-a KULTURE I FIZIČKE KULTURE ČELINAC O POTROŠNJI SREDSTAVA

VIŠE PARA - BOLJI RAD

● Ove godine bilo je na raspolaganju 70 odsto više sredstava za potrebe kulture i fizičke kulture: stanovište je da dio para u idućoj godini treba usmjeriti za dovršenje druge faze sportsko-rekreativnog centra u Čelincu

aktivnost fudbalskog i rukometnog kluba. Više godina izdvaja se dio prihoda fizičke kulture za otplatu kredita.

U narednom petogodišnju predviđeno je da se dio sredstava usmjeri za poboljšanje prilika u kul-

turi i završi izgradnja druge faze sportsko-rekreativnog centra u Čelincu. Da bi se to ostvarilo biće potrebno angažovati i dodatna sredstva udruženog rada i društvene zajednice.

S. M.

UPISNICIMA ZAJMA

Izveštaji sutra

Sva upisna mjesta za upis i uplatu zajma za zapošljavanje, sa podržaja banjalučke opštine, dužna su najkasnije do 20. 12. 1985. godine do 10 sati (u petak) po kuriru dostaviti drugi desetodnevni izvještaj na obrascu broj 2 PBS Osnovna banka Banjaluka, Ul. Marije Bursać, šalter-sala poljosačkih kredita, kod Suade Bukić.

KOORDINACIONI ODBOR OPŠTINSKE KONFERENCIJE SSRN BOSANSKA GRADIŠKA O OBILJEŽAVANJU ZNAČAJNIH DOGAĐAJA I LIČNOSTI

BISTE HEROJIMA

● Iz sredstava mjesnog samodoprinosu gradi se veliki spomen park sa trgov žrtava fašističkog terora, koji će biti otvoren za Dan komune ● Biće postavljene i biste narodnim herojima Lepoj Radić, Stevanu Dukliću i Enveru Šiljku

BOSANSKA GRADIŠKA, 18. decembra — Veliki spomen-park sa trgov žrtava fašizma koji se u Bosanskoj Gradiški gradi sredstvima mjesnog samodoprinosu biće svečano otvoren 24. aprila sljedeće godine u okviru obilježavanja Dana komune i 45-godišnjice ustanka naših naroda i narodnosti.

— To je odlučeno na sjednici Koordinacionog odbora Opštinske konferencije SSRN koji brine o obilježavanju značajnih događaja i ličnosti iz političke i kulturne istorije naših naroda i narodnosti. U ovom spomen-parku pored umjetničke skulpture

Bore Prpoša postavice se biste narodnim herojima Lepoj Radić, Stevanu Dukliću i Enveru Šiljku, zatim vječna vatra i fontana, a otvoriće se i zavičajni muzej na mjestu sadašnjeg fiskulturnog doma.

Posebno je ističana potreba obogaćivanja tog muzeja u koji će se prenijeti stalna izložba „Putevi pobjede“ i ispisati oko 11 hiljada imena palih boraca i žrtava fašističkog terora iz bosanskogradiškog Potkozarja i Lijevca polja. Naglašena je i potreba daljeg obogaćivanja i njegovanja hortikulture u sastavu spomen-parka, gdje će se odvijati značajne društvene i kulturne aktivnosti.

Koordinacioni odbor je prihvatio i prijedlog da se kod banjalučkog Instituta za istoriju naruči projekt monografije opštine Bosanska Gradiška te da se nastavi i u narednoj godini dovrši izgradnja i uređenje spomenika palim borcima i žrtvama fašističkog terora te spomen-domova u više potkozarskih i lijevčanskih sela.

VI. SI.

PILANA U GORNJIM PODGRADCIMA ISPUNILA PLAN

Kubici za prebačaj

BOSANSKA GRADIŠKA, 18. decembra — Prva i najstarija pilana u Bosni i Hercegovini, OOUR Drvna industrija u Podgradcima, koja je upravo obilježila 130 godina rada, danas je ispunila ovogodišnji plan proizvodnje. Ovdje je prozoreno 38.500 kubika oblovine. Do konca godine biće prozoreno još 1.500 kubika oblovine pa će godišnji plan proizvodnje biti premašen za četiri procenta.

VI. SI.

STANOGRADNJA U MRKONJIĆ—GRADU

Dogodine 33 stana

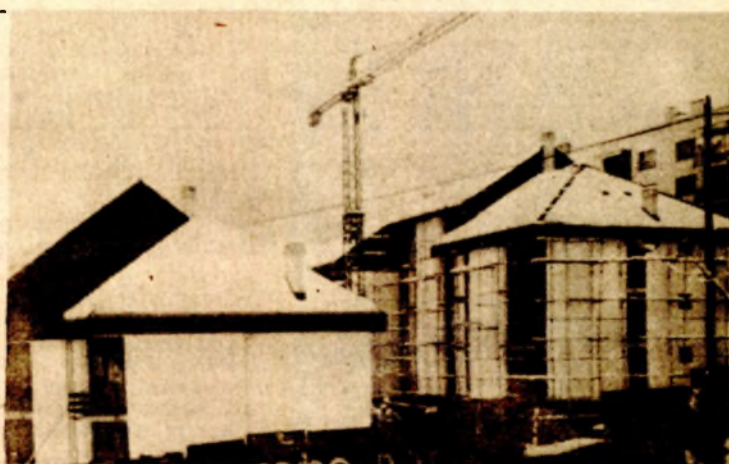
MRKONJIĆ—GRAD, 18. decembra — Sada ima 630 stanova u društvenom sektoru na području mrkonjičke opštine, a do polovine iduce godine biće ih još 33. Izgradnja je u završnoj fazi. Na lokaciji Brešin Potok u dvije zgrade sa 20 dvosobnih, te 13 jednosobnih i garsonijera, us-

eliće se radnici mrkonjičkih kolektiva koji su izdvajali sredstva za gradnju.

Izvođač radova, mrkonjička Radna organizacija „Gradnja“ zbog kašnjenja, moraće da ubrza poslove, jer se radi o investiciji vrijednoj 130 miliona dinara.

L. S.

U novom bloku dvosobni, jednosobni stanovi i garsonijere

TEMA DANA

NAKON DONOŠENJA NOVOG DEVIZNOG ZAKONA

Povratak dinaru - prednost izvozu

● Od prvog januara iduće godine sve devize će dolaziti na jedinstveno devizno tržište, što praktično znači ukidanje deviznih računa organizacija udruženog rada ● Novi devizni zakon pogoduje mnogim krajiškim izvoznima, posebno onim kolektivima koji značajan dio svoje proizvodnje plasiraju na inostrano-konvertibilno tržište

Dinar od prvog januara iduće godine - postaje jedino sredstvo plaćanja u zemlji. Promet deviza obavljaće se isključivo preko nadležnih banaka a ekonomskom politikom podstiče se izvoz - posebno zajednički nastup privrede na svjetskom tržištu. Ova opredjeljenja svoje uporište će imati u nedavno donesenim zakonima o ekonomskim odnosima s inostranstvom. To su Zakon o deviznom poslovanju, o kreditnim odnosima i prometu robe i usluga.

Novim deviznim zakonom trebalo bi da se prevaziđe sadašnja praksa - zatvaranja u regionalne okvire, odnosno razbijanje privrede na nacionalne ekonomije. Forsiraće se zajednički izvozni programi i zajednički nastup na inostranom tržištu. Od prvog januara iduće godine prestaje da važi nepisano pravilo da banke i komitenti moraju biti iz iste republike ili pokrajine. Jer, organizacije udruženog rada koje zarađuju devize, mogu ih prodavati bilo kojoj poslovnoj banci u zemlji, koja je obavezna da u svakom trenutku obezbijedi devize za uvoz opreme, sirovina i repromaterijala - pod uslovom da kolektivi na to imaju pravo.

Stub novog deviznog sistema su izvoznici. Za njih bi trebalo da se obezbijedi i niz prednosti, odnosno prioriteta, posebno u nabavci roba i repromaterijala iz uvoza. Ovi značajni detalji preciziraju se podzakonskim aktima, od kojih će većina (više od 60) biti doneseni interventno - do kraja ove godine, jer doneseni zakoni bez njih se praktično ne bi mogli primjenjivati.

PODSTREK PRIVREDI

Banjalučka, a i krajiška privreda značajno su orijentisani prema inostranom tržištu. Zbog toga se u mnogim kolektivima s ovog područja s velikom pažnjom pratilo donošenje novog deviznog zakona. Nakon usvajanja ovih dokumenata i njihova skorašnja primjena - među privrednicima je izrečeno dosta pozitivnih ocjena koje se svode na jedinstvenu osnovu - daje ovo šansa za izvoznike i podstrek privredi da se odlučnije uklapa u tokove međunarodne podjele rada.

PRIORITETI

Prednost kod uvoza repromaterijala imaće kolektivi, koji posjeduju ugovore za veći izvoz. U slučaju da nema dovoljno deviza - utvrđivaće se prioriteta. Konvertibilna valuta će se prvo obezbijediti za otplatu dugova, a odmah potom za uvoz sirovina i repromaterijala namijenjenih produkciji OUR-a čiji je izvoz veći od uvoza. Banke koje ne budu poštovala utvrđene kriterije o pravu na uvoz - mogu biti isključene iz spoljne trgovine.

Zakonske novine, koje će značajno podstaći razvoj ekonomskih odnosa s inostranstvom - pogodovaće „Šipad“-Vrbasu, već godinama jednom od najuspješnijih izvoznika s ovog područja. U ovoj godini samo od prodaje namještaja devizni priliv će iznositi osam miliona dolara, a dogodine, možda i šest miliona više.

- U razvoju ekonomskih odnosa s inostranstvom nužno se moralo pristupiti određenim izmjenama, upravo ovakvim, koje prolaze iz novog deviznog zakona. „Vrbasa“ je najvećim dijelom proizvođač finalnih proizvoda i u mogućnosti je da svoju produkciju u potpunosti usmjeri ka svjetskom tržištu. S obzirom na to da će novi zakon direktno pod-

Od deset zaradenih dolara samo jedan za potrebe uvoza: iz pogona „Vrbasa“

sticati izvoznike, on bi trebalo da postane i generator za preusmjeravanja proizvodnje za izvoz. Inače, „Šipad“-Vrbasa je u veoma povoljnoj situaciji kada su u pitanju relacije izvoz - uvoz. Jer, od deset zaradenih dolara, samo jedan je namijenjen potrebama uvoza. Kolektivi koji imaju veći devizni priliv trebalo bi da imaju i veće mogućnosti za nabavku opreme i repromaterijala iz inostranstva radi još uspješnijeg nastupa na svjetskom tržištu. Istovremeno, dužnost im je da pomognu i organizacije udruženog rada koji nisu izvoznici, kako bi se i oni postepeno uključivali u međunarodnu podjelu rada - ističe Mirko Grahovac, direktor „Vrbasa-komerca“.

ATRAKTIVNIJI PROGRAMI

Cjelokupan sistem zakona koji, reguliše ekonomske odnose s inostranstvom, koncipiran je kao trajno rješenje, s tim što je predviđeno da do postizanja konvertibilnosti dinara i dugoročno stabilne ravnoteže platnog bilansa važe posebne odredbe o platnom prometu s inostranstvom.

- Program funkcionisanja novog deviznog sistema treba da obezbijedi da se on kreće u željenom pravcu. Sve to, naravno, podrazumijeva i efekte smirivanja inflacije. Kako će se ove mjere i zakoni reflektovati u konkretnim sredinama, ostaje da se sačeka prvi januar iduće godine. Tada će početi da važi novi devizni zakon. - kaže Vinka Aleksić iz poslovnog Kabineta „Bosanska krajina“ Banjaluka.

Jedan ovakav paket dokumenata - smatra Vinka Aleksić, nesporno je uspjeh i korak naprijed. Prisutne su, međutim, još uvijek dileme kakve će efekte donijeti prelazna rješenja i da li će, kako je predviđeno - voditi ka trajnom. Pošto je sve koncipirano na bazi ukupnog platnog bilansa zemlje, već sada se čuju primjedbe, odnosno bojazni, da li će eventualno manji devizni priliv praktično uticati na čitav lanac reprodukcije - zavisao od uvoza.

U SOUR-u „Rudi Čajavec“ Banjaluka bez iznenađenja dočekali su novi devizni zakon. On će, kako smatra Drago Jovanović, potpredsjednik Poslovnog odbora SOUR-a, pozitivno djelovati na izvozna opredjeljenja ovog složenog poslovnog sistema. „Čajavaae“ ima velike mogućnosti za još uspješniji nastup na svjetskom tržištu, zahvaljujući prije svega atraktivnim proizvodnim programima, zasnovanim na savremenim tehnologijama, kojima raspolaže relativno mali broj zemalja u svijetu. Izvoznici će imati prioritet, a s ozbiljnijim problemima suočiće se proizvođači robe široke potrošnje (komercijalna elektronika prije svega), za koje se većina komponenata kupuje s konvertibilnog tržišta. Radi prevazilaženja ove poslovne problema-

tike, sve uspješnije se razvijaju i proširuju kooperacioni i kompenzacioni poslovi s inostranim firmama.

FINALIZACIJA PROIZVODNJE

Tri nedavno usvojena savezna zakona, koji regulišu ekonomske odnose s inostranstvom, u UNICEP-u su spremno dočekani. Ovaj krajiški kolektiv, koji ima i najveći obim izvoznouvoznih poslova, još poddavno se uključio u njihovo donošenje.

DEVIZE

Sve devize iz inostranstva će dolaziti na račun poslovnih banaka, koje ih dnevno moraju nuditi deviznom tržištu i prodavati onima koji imaju legitimno pravo za plaćanje u tom trenutku. To istovremeno znači da više ne postoje devizni računi organizacija udruženog rada osim konkretnih izuzetaka).

- Ovim zakonima naš SOUR ništa posebno ne dobija, ali i ne gubi. Ipak, smatramo da je veoma korisno što će se devize naći na jednom mjestu. To omogućava da društvo s njima racionalnije raspolaže. Kod izvoza u našem poslovnom sistemu moraćemo ići na više faza finalizacije, jer će tako izvoz biti isplativiji, a kolektivni će se efikasije povezivati u reproduktivnim cjelinama. U sve ovo, za stimulaciju izvoza neophodne su dodatne mjere ekonomske politike - posebno prilikom kreditiranja. U novim uslovima privredivanja - vrijeme će brzo pokazati ko je zaista sposoban izvoznik - kaže Lazo Tomić, iz UNICEP-ove Radne organizacije „Eksport-import“.

U SOUR-u „Jelšingrad“ za sada ističu da su pored izuzetno povoljnih novina za društvo u cjelini - novi devizni propisi donijeli i neke dileme, koje bi, kako ističu u ovom kolektivu trebalo riješiti pratećim zakonskim aktima i drugim „redovnim“ mjerama ekonomske politike.

Neophodno je takođe stimulisati veći izvoz, ističu u „Jelšingradu“, ali i jasnije utvrditi prioritete prilikom uvoza repromaterijala i sirovina.

I pored jasnog opredjeljenja, koja prolaze iz novih zakona, da se temeljito mijenjaju ekonomski odnosi s inostranstvom - veliki zaokret se ne može očekivati već iduće godine. Jer, uz najpovoljnije okolnosti za prilagodavanje privrede racionalnijem poslovanju potreban je i određen vremenski period.

Mirko KISJAN
Slavica KREMENOVIĆ
Branislav BOŽIĆ

PREDSJEDNIŠTVO OPŠTINSKOG VIJEĆA SAVEZA SINDIKATA BANJALUKA O FUNKCIONISANJU DELEGATSKOG SISTEMA

Delegat od ugleda

● Delegati ne bi smjeli da budu anonimni, čak i za svoju delegatsku bazu već naprotiv, u javnosti znani i cijenjeni ljudi

BANJALUKA, 18. decembra - Smatralo se da svako može da bude delegat. Ali, čini se da je došlo vrijeme kada nas praksa upućuje na prevazilaženje ovakvih stavova, za delegate valja birati one ljude koji uživaju povjerenje građana. Ovo je rečeno na jučerašnjoj sjednici Predsjedništva Opštinskog vijeća Saveza sindikata, u okviru rasprave o analizi funkcionisanja delegatskog sistema u banjalučkoj opštini, u periodu od 1982. do 1986. godine. Jer, delegat je onaj ko govori u nečije ime - ko nečije interese zastupa, a nemošti i pasivni delegati postaju u praksi anonimni i za one koji su ih birali i koje bi trebalo da zastupaju. Delegati ne bi smjeli da budu anonimni - a delegacije bi morale da budu kadrovske, znatno jače nego što su danas.

Treba istaći da je u ovoj tački dnevnog reda već raspravljano na jednoj od sjednica Predsjedništva OK SSRN, te da se rasprava odatle pomjerila i na sve druge nivoe fronta - otuda je dio onoga što je sinoć rečeno, u neku ruku, javnosti već poznato. Jer, i sinoć je ponovljeno da su nesumnjivi uspjesi delegatskog sistema u pogledu masovnosti u donošenju odluka, povećanom interesu za odlučivanje, i naročito, za rješavanje pitanja odgovornosti u društvu. Ali je istaknuto takođe i to da je, i pored toga što delegatski sistem funkcionise više od decenije - odnos delegacija prema organima upravljanja još na početku željenog razvoja. Značajne teškoće su uočene i u pogledu povezivanja delegacija u udruženom radu, sa mjesnim zajednicama - u čemu veličina banjalučke opštine predstavlja ozbiljan problem - a u izvjesnoj krutosti izbornog sistema takođe je videna teškoća koja nepovoljno utiče na razvoj delegatskog sistema.

Brži razvoj i potpunija afirmacija delegatskog sistema podrazumijevalo bi radikalnije zaokrete - čulo se na sjednici, a jedan od njih, pokušavano je da bude sagledan u potrebi objedinjavanja delegatskog sistema u udruženom radu sa onim u skupštinama! Za sada, u praksi, onaj aspekt sistema koji se odvija u udruženom radu, i koji je, po svemu, suštinski, te bi valjalo da se reprodukuje na svim daljim nivoima delegatskog odlučivanja - vrlo malo, ili nimalo zna (a često se i ne interesuje) o skupštinskim odlukama. Takođe je rečeno i to da se kao jedan od razloga često niske efikasnosti delegatskog sistema, navodi česta praksa da delegati ne konsultuju bazu. Međutim, rečeno je, rasprave u Vijeću mjesnih zajednica, gdje delegati veoma dobro poznaju stav baze, takođe, često ne daju efekte koji se žele.

D. SOČANSKI

ZAPOŠLJAVANJE PRIPRAVNIKA

Predviđanja nisu ostvarena

Prema podacima Opštinske inspekcije rada od sada su na području prnjavorske opštine primljena 94 pripravnika na neodređeno i 38 na određeno vrijeme, što je manje od plana kojim je bilo planirano da se zaposli 162 pripravnika u ovoj godini.

Prema izvještaju inspekcije, pripravnike nisu primile radne organizacije

„Pionir“, „Gradip“, „Metalka“ i Tvornica koža. Ali ima i onih kolektiva koji su primili više pripravnika nego što je to zakonom predviđeno. To su „Jelšingrad“ 13, Tvornica obuće „Sloga“ 9 i Opštinski sekretarijat uprave, koji je zaposlio četiri pripravnika više nego što je predviđeno.

D. Č.

POSILIJE KURSA ŠIVENJA U KOTOR—VAROŠU

Kostimi kao „uzorci“

Kotorvaroški Radnički univerzitet „Đuro Pucar Stari“ organizovao je u saradnji sa sarajevskim Zavodom za unapređenje domaćinstva tečaj krojenja i šivenja. Početni i produžni tečaj završilo je 115 polaznica, koje je u toku 40 radnih dana nastavnica Sabaha Karamustafić osposobila za krojenje i šivanje. Polaznice su pokazale veliko interesovanje za šivenje, što je omogućilo da se program obuke realizuje u planiranom roku.

Na kraju završetka kursa organizovana je u Radničkom univerzitetu prigodna svečanost. Prisutni su imali priliku vidjeti i izložbu radova suknje, kostime, kao neku vrstu „uzoraka“, što je dokaz od kolikog je značaja organizovanje ovog tečaja. U narednoj godini nastaviće se aktivnost na organizovanju tečaja za šivenje u drugim zajednicama Zabrde i Vrbanjici.

D. KEREZOVIĆ

SJEDNICA SAVEZNOG VIJEĆA SKUPŠTINE SFRJ

Jedinstvenije jedinstveno tržište

● **Zakon o osnovama bankarskog i kreditnog sistema predstavlja jednu od bitnih poluga dugoročnog programa ekonomske stabilizacije** ● **Radne organizacije s gubicima ili one koje nisu blagovremeno otplatile investicione zajmove neće moći dobiti kredite za nova ulaganja** ● **Za kreditnu podršku ili bankarsku garanciju ubuduće će se morati obezbijediti najmanje 60 odsto vlastitog učešća u investiciji**

BEOGRAD, 18. decembra (Tanjug) — Savezno vijeće Skupštine Jugoslavije (predsjedavao je dr Miodrag Trifunović) usvojilo je danas Zakon o osnovama bankarskog i kreditnog sistema koji se ubraja među najznačajnije sistemske zakone na kojima je Savezno vijeće radilo u 1985. godini. Pored toga, usvojeno je još nekoliko zakona iz oblasti finansija, više odluka i drugih skupštinskih dokumenata.

Zakon o osnovama bankarskog i kreditnog sistema predstavlja, bez sumnje, jednu od bitnih poluga dugoročnog programa ekonomske stabilizacije i preduslov stabilnijih kretanja u novčanom i monetarnom sistemu. U ukupno 236 članova, na oko 90 stranica, zakon uređuje pojam bankarskog i kreditnog sistema i reguliše odnose na jedinstvenom jugoslovenskom tržištu u raspolaganju društvenom svojom. Pored toga, zakon uređuje način osnivanja, principe poslovanja i vrste banka i drugih finansijskih organizacija. Zakonom se takođe uređuje odgovornost osnivača banke i drugih društvenih pravnih lica za likvidnost banke i opredjeljuju se principi njihovog poslovanja.

Vijeće je danas, po hitnom postupku usvojilo dva zakona: izmjene Zakona o udruživanju rada i sredstava organizacija udruženog rada koje se bave

prometom robe i uslugama i izmjene Zakona o utvrđivanju i raspoređivanju ukupnog prihoda i dohotka.

Delegati su na početku sjednice čitav dva sata slušali odgovore na ranije postavljena delegatska pitanja i postavljali nova.

Poslije delegatskih pitanja Savezno vijeće je, bez rasprave, usvojilo prijedlog za donošenje zakona o programu modernizacije Saveznog sekretarijata unutrašnjih poslova i programa modernizacije Instituta bezbjednosti za razdoblje od 1986. do 1990. godine.

Vijeće je danas, po hitnom postupku, usvojilo izmjene u Zakonu o utvrđivanju i raspoređivanju dohotka. Ovim izmjenom Zakona omogućava se radnim organizacijama da kamate na obrtna sredstva i negativne kursne razlike na ta sredstva, poslije umanjenja za prihode nastale po istom osnovu, mogu nadoknaditi 1985. godine na teret efekata revalorizacije zalih.

Sve radne organizacije s gubicima ili koje nisu blagovremeno otplatile uzete investicione zajmove, neće moći da podižu kredite za nova ulaganja. To im onemogućava danas usvojeni Zakon o posebnim uslovima za davanje i korišćenje kredita i garancija za investicije.

Delegati Saveznog vijeća Skupštine SFRJ

Ovom mjerom biće pogođeni svi korisnici društvenih sredstava - od privrednih organizacija do društveno-političkih zajednica i organizacija i sve samoupravne interesne zajednice. Međutim, ovaj propis će imati nekoliko izuzetaka, ali ni njih zakonodavac ne oslobađa obaveze da izmire dugove i gubitke. Riječ je o kolektivima koji prelaze sa tečnih na čvrsta goriva, o stambenoj izgradnji i pratećim komunalnim djelatnostima.

Da bi budući investitori mogli da računaju na kreditnu podršku ili bankarsku garanciju oni treba da osiguraju, u principu, najmanje 60 odsto vlastitog učešća, od predračunske vrijednosti namjeravanog posla. Manji procenat učešća predviđen je za komunalnu djelatnost, zdravstvo, socijalnu zaštitu kao i za privredne

investicije kojim se povećava izvoz, proizvodnja sirovina i smanjuje uvozna zavisnost.

Pošto će radne organizacije ubuduće morati više da izdvajaju za sopstveno učešće, svi su izgledi da će se promijeniti i odnosi unutar raspodjele čistog dohotka. To znači da će biti manje novca za lične dohotke i zajedničku potrošnju.

Vijeće je zatim, usvojilo nacrt zakona o zaštiti životinja od raznih bolesti koje ugrožavaju cijelu zemlju.

Delegati u Saveznom vijeću su usvojili i odluku o utvrđivanju programa statističkih istraživanja od interesa za cijelu zemlju u narednom srednjoročnom periodu. Programom je predviđeno da se u idućih pet godina obave 434 statistička istraživanja koja obuhvataju sve oblasti društveno-ekonomskog života.

SJEDNICA PREDSDJEDNIŠTVA CK SKJ

Dosljedno ostvarivati stavove

Predsjedništva centralnih i pokrajinskih komiteta treba hitno da preduzmu političke aktivnosti u delegatskim skupštinama radi usaglašavanja stavova republika i pokrajina o otvorenim pitanjima u planskim dokumentima zemlje

BEOGRAD, 18. decembra (Tanjug) — Predsjedništvo CKSKJ, na sjednici kojom je predsjedavao Vidoje Žarković, razmatrilo je informaciju Skupštine SFRJ o otvorenim pitanjima u usaglašavanju zakona o podsticanju brzog razvoja privredno nedovoljno razvijenih republika i pokrajine Kosovo. Nacrta društvenog plana Jugoslavije za period 1986-1990. godine i Nacrta rezolucije o društveno-ekonomskom razvoju u 1986. godini.

Predsjedništvo je zaključilo da je neophodno dosljedno sprovesti stav Centralnog komiteta SKJ, usvojen na 23. sjednici CKSKJ, kojim se traži od komunističke partije da uložiti maksimalne napore da se do kraja godine u Skupštini SFRJ usaglase sva preostala pitanja, kako bi se donio društveni plan Jugoslavije, utvrdila razvojna i ekonomska politika za narednu godinu i usvojili potrebni sistemske zakoni. Predsjedništvo ističe da u centru aktivnosti svih organizovanih subjektivnih snaga mora biti pravovremeno donošenje i usvajanje svih planskih dokumenata i njihovo dosljedno ostvarivanje.

Polazeći od toga, Predsjedništvo je zaključilo da je potrebno da predsjedništva centralnih i pokrajinskih komiteta SK republika i pokrajina hitno preduzmu političke aktivnosti u delegatskim skupštinama radi usaglašavanja stavova republika i pokrajina o otvorenim pitanjima od kojih zavisi donošenje svih planskih i sistemskih dokumenata.

Od posebnog je značaja da se postigne saglasnost i o otvorenim pitanjima u vezi sa rješenjima u nacrtima zakona o podsticanju brzog razvoja privredno nedovoljno razvijenih republika i pokrajina Kosovo kao što su stope izdvajanja za fond Federacije i dopunska sredstva iz budžeta Federacije, odnosi u raspodjeli itd.

Predsjedništvo je razmotrilo i informaciju SIV-a o sprovođenju zaključaka Predsjedništva CKSKJ o aktuelnim društveno-ekonomskim problemima SR Makedonije i SR Crne Gore kao i informaciju o aktuelnim pitanjima ostvarivanja politike SKJ o najbržem razvoju SAP Kosova do 1990. godine. Predsjedništvo je zaključilo da je neophodno dosljedno sprovođenje stavova CKSKJ da se u daljoj razradi razvojne i ekonomske politike preduzmu mjere za olakšavanje teškog materijalnog položaja privrede socijalističkih republika Crne Gore i Makedonije i SAP Kosova.

IZ INTERVJUA GENERAL—PUKOVNIKA ZORKA ČANADIJA „NARODNOJ ARMII“

Savezni sekretarijat za narodnu odbranu i Generalštab JNA modernizaciji oružanih snaga pristupaju kompleksno, podrazumljavajući pod tim pojmom ukupnu borbenu izgradnju

BEOGRAD, 18. decembra — U posljednje vrijeme o modernizaciji oružanih snaga a posebno o modernizaciji JNA, sve češće se govori u sredstvima javnog informisanja ali s različitim značenjem. Nerijetko se pod modernizacijom podrazumijeva samo njen tehničko-tehnoški aspekt, izražen u materijalnim pokazateljima, u novim, najsavremenijim tehničkim sredstvima koja su uvedena ili će se uvesti u naoružanje naših jedinica. Nema sumnje da je tehničko-tehnoški aspekt modernizacije vrlo bitan dio tog procesa, ali je pogrešno cio proces svesti samo na to.

Ovo je u intervjuu u svečanom broju „Narodne armije“ koji izlazi sutra, rekao načelnik Generalštaba JNA general-pukovnik Zorko

DOGRADNJA DOKTRINE

Čanadi, odgovarajući na pitanje: šta zapravo obuhvata proces modernizacije oružanih snaga i u čemu je njegova suština?

Savezni sekretarijat za narodnu odbranu i Generalštab JNA toj problematiki - nastavio je Čanadi - pristupaju kompleksno, podrazumljavajući pod tim pojmom ukupnu borbenu izgradnju oružanih snaga, a posebno JNA. Podrobnije rečeno, modernizacija obuhvata: tehničko-tehnoške inovacije, uvođenje novih vrsta naoružanja i vojne opreme i osavremenjivanje postojećih sistema oružja, dogradnju doktrine upotrebe jedinica i drugih dijelova oružanih snaga, usavršavanje organizacije i formacije i sistema rukovođenja i komandovanja, savremeno vođenje kadrovske politike, osavremenjivanje i dogradnju školskog sistema, obuke i vaspitanja, mobilizacijskog sistema i svih drugih djelatnosti na području borbene izgradnje oružanih snaga, a prvenstveno JNA kao njihovog udarnog dijela.

- Istakao bih neka važnija ostvarenja u domenu tehničke modernizacije JNA, i oružanih snaga u cjelini. Bitno su narasle udarna i vatrena

moć gotovo svih vidova i rodova a povećana je i manevarska sposobnost i pokretljivost jedinica. Sudeći prema rezultatima na združenim taktičkim vježbama izvedenim u prošloj i ovoj godini, može se reći, da su naši borbeni sastavi stekli veću žilavost i otpornost, da mogu duže autonomno djelovati, da su borbeno znatno sposobniji i spremniji u protivoklopnom, protivdesantnom i protivvazdušnom smislu itd. To je najvećim dijelom posljedica i uvođenja novih sistema oružja i vojne opreme i inoviranja i poboljšanja postojećih sistema. S druge strane, to je posljedica osavremenjivanja sadržaja i metoda rada komandi i štabova i kvalitetnijeg rada i veće stručne osposobljenosti starješinskog sastava, kao i sve veće tehničke naobrazbe vojnika koji dolaze na odsluženje vojnog roka. Zbog toga ističem da uspjehi koje postižemo u ukupnoj modernizaciji oružanih snaga čine te snage takvom oružanom silom koju i danas i ubuduće mora respektovati svaki potencijalni agresor. Drugim riječima, naše oružane snage su značajan faktor odvraćanja od agresije na našu zemlju.

PREDSJEDNIŠTVO SK SRVSJ

**JANEZ JAPELJ
PREDSJEDNIK**

Janez Japelj

BEOGRAD, 18. decembra — Predsjedništvo Savezne konferencije Saveza rezervnih vojnih starješina Jugoslavije izabralo je danas pukovnika u rezervi Janeza Japelja, delegata Slovenije, za novog predsjednika Predsjedništva sa jednogodišnjim mandatom. Za sekretara Predsjedništva izabran je penzionisan pukovnik JNA Stevan Radovanov, delegat Vojvodine.

SAVEZ SINDIKATA U POLITIČKOM SISTEMU

OPŠTI IZNAD PARCIJALNIH INTERESA

Težište sindikalne akcije mora da bude na stvarnom jačanju vlasti radničke klase koja treba da se vrši bez posrednika

SARAJEVO, 18. decembra (Tanjug) — Sadašnje teškoće našeg društva objektivno zahtijevaju da u ukupnoj aktivnosti organizacija i organa Saveza sindikata više dolazi do izražaja njegova zaštitna funkcija i način djelovanja primjeren uslovima i stanju društvenih odnosa. Ovo je istaknuto u današnjim razgovorima za okruglim stolom o temi „Uloga i zadaci Saveza sindikata u ostvarivanju ustavnog položaja radnika u političkom sistemu“, koji su održani u Sarajevu.

Težište sindikalne akcije, kako je rečeno mora da bude na stvarnom jačanju vlasti radničke klase koja treba da se vrši bez posrednika. Ova organizacija - rečeno je - svojom ukupnom akcijom i odnosom treba da obezbijedi brže prevladavanje posredovanja između radničke klase i donošenja odluka u političkom životu. U tom pogledu od suštinskog značaja je pitanje kako da se brže i efikasnije prevazilazi praksa da se organizacije i organi suviše identifikuju s prostorom i vremenom, da u cjelini ili dijelom podržavaju određene parcijalne, usitnjene interese u poređenju s opštim.

SABOR SR HRVATSKE O JEZIKU

ZABRINJAVAJUĆE NACIONALISTIČKE TENDENCIJE

Data puna podrška stavovima Predsjedništva CK SKH o jezičnoj politici i utvrđivanju obaveze u provođenju tih stavova

ZAGREB, 18. decembra — Nacionalističke tendencije i pojave na području jezika, a posebno jezika u školskim udžbenicima za osnovno i srednje obrazovanje, u Hrvatskoj su zabrinjavajuće, jer i najmanji prodor nacionalizma u oblasti odgoja i obrazovanja mlade generacije ima dalekosežne posljedice. To je danas rečeno u obrazloženju delegacije Socijalističkog saveza u Društveno-političkom vijeću Sabora SR Hrvatske poslije odluke te delegacije da ne prihvati odgovor Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu na zastupničko pitanje o pojavama nacionalizma u jeziku udžbenika koje je bilo postavljeno još prošlog ljeta.

Na ovom i Vijeću udruženog rada Sabora, nakon razmatranja izvještaja delegacije u Vijeću republika i pokrajina Skupštine Jugoslavije o usaglašavanju plansko-

financijskih dokumenata Federacije za 1986. godinu dato je ovlaštenje delegaciji da da suglasnost na te dokumente.

Predstavnici svih drugih delegacija u društveno-političkom vijeću - delegacija Saveza komunista, Socijalističke omladine, Saveza boraca i Sindikata - složili su se sa delegacijom Socijalističkog saveza u ocjeni pojave nacionalizma u jeziku i jednoglasno prihvatili zaključke u kojima se daje puna podrška stavovima Predsjedništva CK SKH o aktuelnim pitanjima jezičke politike donijetih 2. decembra. Društveno-političko vijeće zahtijeva od Sabora, Izvršnog vijeća Sabora i svih organa i organizacija u Republici da se koncentrišu na provođenje stavova Predsjedništva CKSKH. U zaključcima se takođe obavezuje Republički komitet za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu da redovno izvještava Sabor o poduzetim akcijama i ostvarenim rezultatima, kao i da u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima ponovo ispita već odobrene udžbenike ako se ocijeni da je jezik koji se u njima koristio bio izložen nacionalističkim manipulacijama.

GENERALNA SKUPŠTINA
OUN OSUDILA IZRAEL

Poziv na izolaciju

Pozvane sve države da obustave poslovanje s Izraelom, a ponašanje Tel Aviva na okupiranim teritorijama okvalifikovano kao ratni zločin

UJEDINJENE NACIJE, 18. decembra (Tanjug) - U rezolucijama Generalne skupštine pozivaju se sve države da obustave poslovanje sa Izraelom, a ponašanje Tel Aviva na okupiranim teritorijama opisuje kao „ratni zločin“.

U rezoluciji o Bliskom istoku osuđuje se, između ostalog, saradnja između Izraela i Južne Afrike. Sve države se, tim povodom, pozivaju da obustave bilo kakvu pomoć Izraelu u vojnoj, ekonomskoj, finansijskoj i tehnološkoj oblasti. Ova rezolucija je usvojena sa 92 glasa za, trideset i jednim protiv i 19 uzdržanih.

U istoj rezoluciji posebno je glasano o poglavlju u kome se konstatuje da strateška saradnja između SAD i Izraela „Ohrabruje Tel Aviv u nastavljanju ekspanzionističke i agresivne politike“ i prijeti bezbjednosti regiona u cjelini. Za tako formulisan paragraf glasale su 64 zemlje, 33 su bile protiv, a 41 se uzdržala.

U drugoj rezoluciji koja je usvojena sa 86 glasova za, 23 protiv i 37 uzdržanih pozivaju se sve države da se uzdrže od bilo kakvog poslovanja sa Izraelom „kako bise ta zemlja izolovala na svim poljima“. U istom dokumentu osuđuje se nametanje izraelske uprave na okupiranim teritorijama, a ponašanje Tel Aviva opisuje kao „ratni zločin“.

Generalna skupština je takođe zaključila da se mir na Bliskom istoku ne može ostvariti bez učešća na ravnopravnoj osnovi svih strana u sukobu, uključivši Palestinsku oslobodilačku organizaciju kao predstavnika palestinskog naroda.

Generalna skupština, uz to, još jednom izjavljuje da mir na Bliskom istoku mora biti zasnovan na sveobuhvatnom rješenju, pod okriljem Ujedinjenih nacija, koje obezbjeđuje povlačenje Izraela sa palestinske i druge okupirane arapske teritorije i omogućuje palestinskom narodu, pod vodstvom Palestinske oslobodilačke organizacije ostvarenje svojih neotuđivih prava. Među više predlagača ove rezolucije bila je i Jugoslavija.

SPORAZUM INDIJE I PAKISTANA

KRAJ POGRANIČNIM SUKOBIMA

NJU DELHI, 18. decembra (Tanjug) - Indijski premijer Radživ Gandi i pakistanski predsjednik Zai ul Hak saopštili su sinoć u Delhiju da Indija i Pakistan ne napadaju međusobne nuklearne instalacije, da okončaju pogranične sukobe na glečeru Siačen i da nastoje da riješe problem ekstremizma u Pendžabu i takozvano kašmirsko pitanje, glavni kamen spoticanja u indijsko-pakistanskim odnosima tokom protekle četiri decenije.

Saopštavajući sinoć na zajedničkoj konferenciji rezultate svojih petih razgovora u ovoj godini, predsjednik Hak i premijer Gandi su izjavili da će nastojati da sklope i sveobuhvatni sporazum o miru. Indija i Pakistan počele sljedećeg mjeseca pregovore kojima će pokušati da usaglase pakistanski prijedlog za sporazum o ne-napadanju i indijski prijedlog za sporazum o miru, prijateljstvu i saradnji.

DŽORDŽ ŠULC OTPUTOVAO IZ BEOGRADA

ISPOLJENO OBOSTRANO RAZUMIJEVANJE

Jugoslavija je bila posljednja etapa desetodnevne evropske turneje šefa Stejt departmenta u okviru koje je još posjetio London, Brisel, Bon, Budimpeštu i Bukurešt

BEOGRAD, 18. decembra (Tanjug) - Američki državni sekretar Džordž Šulc otputovao je jutros specijalnim „boingom 707“ u Vašington, poslije 24-časovne posjete Jugoslaviji.

U kratkoj izjavi prije odlaska, šef američke diplomatije je rekao da su njegovi razgovori sa jugoslovenskim rukovodiocima „bili veoma stimulativni i da to važi za sva pitanja o kojima sudve strane razmjenile gledišta“.

„Ispoljili smo obostrano razumjevanje“, rekao je Šulc.

Jugoslavija je bila posljednja etapa 10-dnevne evropske turneje šefa Stejt departmenta, u okviru koje je još posjetio London, Brisel, Bon, Budimpeštu i Bukurešt.

Na aerodromu „Beograd“, Džordža Šulca su ispratili savezni sekretar Raif Dizdarević, više njegovih pomoćnika i drugih funkcionera SSIP-a, kao i ambasador SAD u Beogradu. Predsjednik Predsjedništva SFRJ Radovan Vlačković primio je sinoć američkog državnog sekretara Džordža Šulca. Tokom razgovora, koji je trajao više od jednog sata, razmotrena su mnoga pitanja iz oblasti bilateralnih odnosa i međunarodnog života.

Obostrano je izražena želja da se bilateralna saradnja, koja je ocijenjena kao dobra, dalje unapređuje - na poznatim principima na kojima se i sada zasniva. U tom smislu ukazano je na korisnost susreta na raznim nivoima.

Američki državni sekretar je izjavio da SAD poštuju nezavisnost i integritet Jugoslavije. Podvukao je da odnosi Sjedinjenih Američkih Država i Jugoslavije imaju širi značaj i da pokazuju kako se može razvijati saradnja zemalja sa različitim društvenim sistemima.

Susret Regan-Gorbačov, u Ženevi, bila je centralna tema razgovora o međunarodnim pitanjima. Taj sastanak je ocijenjen kao značajan radi prevazilaženja sadašnjeg nepovoljnog stanja u međunarodnim odnosima. U tom procesu, rečeno je tokom susreta, trebalo bi da učestvuje cjelokupna međunarodna zajednica.

Bilo je riječi i o međunarodnim ekonomskim problemima. Ukazano je na njihovu ozbiljnost i reperkusije na najširem međunarodnom planu.

Radovan Vlačković obavjestio je američkog državnog sekretara o aktivnosti pokreta nesvrstanih zemalja u kontekstu nedavno održane ministarske konferencije u Luandi i priprema za Osmi samit u Harareu. On je, takođe, informisao gosta o odnosima Jugoslavije sa susjednim zemljama i o aktivnosti na međunarodnom planu.

Predsjednica Saveznog izvršnog vijeća Milka Planinc primila je takođe juče američkog državnog sekretara Džordža Šulca.

U razgovoru je posebno bilo riječi o proširenju saradnje na ekonomskom planu. Ocijenjeno je da postoje sve mogućnosti i obostrani interes da se obim razmjene poveća, prvenstveno jačanjem jugoslovenskog izvoza u SAD. Ukazano je na značaj industrijske i tehnološke saradnje, kao i na povoljne perspektive za veća zajednička ulaganja, koja bi trebalo da zauzmu vidnije mjesto u ukupnim ekonomskim odnosima.

Razmatrana je i međusobna finansijska i bankarska saradnja. Razmijenjene su informacije o tekućim privrednim kretanjima u dvije zemlje.

U srdačnom i prijateljskom razgovoru, u kome su učestvovali i član SIV-a i savezni sekretar za inostrane poslove Raif Dizdarević, član SIV-a Živorad Kovačević, ambasador SFRJ u SAD Mičo Rakić i drugi, kao i ambasador SAD u SFRJ Džon Skenlon, savjetnik u Stejt Departmentu Edvard Dervinski ostale ličnosti, obostrano je potvrđena spremnost za daljim unapređivanjem jugoslovensko-američkih odnosa i saradnje u svim oblastima na zajednički utvrđenim principima. Američki državni sekretar Džordž Šulc i savezni sekretar za inostrane poslove Raif Dizdarević održali su sinoć u Palati Federacije u Beogradu, konferenciju za štampu.

Šulc i Dizdarević su odgovarali na pitanja stranih i jugoslovenskih novinara i iznijeli viđenja aktuelnih međunarodnih kretanja.

Na veoma posjećenoj konferenciji za štampu, šefovi diplomatija govorili su o perspektivama bilateralne saradnje.

GRČKA PROTIV
NOVOG NUKLEARNOG
NAORUŽAVANJA

Čvrsta odluka

Vlada je odbacila zahtjev za „modernizaciju“ postojećih rampi za lansiranje nuklearnih projektila

ATINA, 18. decembra (Tanjug) - Vlada u Atini ponovo je upozorila zapadne saveznike da proizvednja i instaliranje novih tipova nuklearnog oružja, uz dugogodišnje odsustvo dijaloga Istoka i Zapada, predstavlja „direktnu opasnost za evropsku bezbjednost“.

Grčka se energično protivi svakom daljem nuklearnom naoružavanju Evrope - oba bloka - i podržava pregovore koji bi, kao njihov prvi rezultat doveli do bitnog smanjenja stokova nuklearnog oružja velesila, a zatim do početka procesa opšteg i potpunog razoružanja.

Te stavove, kako izvještava atinska provladina štampa, grčki ministar inostranih poslova Karlos Papuljas iznio je na nedavnom ministarskom zasjedanju NATO-a i u razgovorima koje je sinoć vodio u Atini sa pomoćnikom američkog državnog sekretara za evropske poslove Džejmson Vilkinsonom.

Vlada u Atini je odbacila zahtjev za „modernizaciju“ postojećih rampi u Grčkoj za lansiranje nuklearnih projektila. Grčki socijalisti su poručili američkoj administraciji da definitivno ostanu pri odluci da se nuklearno oružje i četiri vojne baze u dogovoreno vrijeme evakušu sa grčke teritorije. Za vladu u Atini je u ovom trenutku ključni međunarodni problem da se spriječi dalja trka u naoružavanju i počne proces razoružanja, prije svega nuklearnog.

VIJETNAMSKA AGENCIJA OSUSRETKMER-
SKIH VOĐA U PEKINGU

BESPOŠTEDNE OPTUŽBE

Vijetnamu najteže pada odlučnost Kine da ubuduće pomaže sve patriotske frontove koalicione vlade Demokratske Kampučije

BANGKOK, 18. decembra - Nedavni sastanak kmerskih vođa tripartitne koalicione vlade Demokratske Kampučije s najvišim kineskim rukovodiocima Hanoja je posredno komentarisao koristeći se „napisom“ jednog lista koji izdaje marionetska vlada u Pnom Penju.

Vijetnamska novinska agencija (VNA) „vjerno“ prenosi komentar u kojem se Kina bespoštedno optužuje za sva zla koja se događaju u Kampučiji. VNA posebno ističe nepopustljivost Pekinga, konstatujući da Kina „ne želi političko rješenje“ kampučijskog problema.

Očigledno, Vijetnamu najteže pada odlučnost Pekinga da ubuduće pomaže sve patriotske frontove koalicione vlade Demokratske Kampučije, ne pristajući na bilo kakve prijedloge o pregovorima koji ne podrazumijevaju potpuno povlačenje vijetnamskih okupacionih trupa iz Kampučije. To je i osnovni zahtjev sadržan u rezoluciji zemalja Aseana koje početkom novembra ogromnom većinom glasova usvojene na zasjedanju Generalne skupštine Ujedinjenih nacija.

Posmatrači u Bangkoku ocjenjuju da je Peking nedvosmislenom spremnošću o sveukupnoj pomoći tripartitnoj koaliciji Demokratske Kampučije, zaustavio špekulacije Hanoja o ograničenim pregovorima na koje Vijetnam pristaje, pod uslovom da okupacione trupe ostanu na tlu Kampučije. Takvoj „konceptiji“ Hanoja kmerski oslobodioci svakodnevno odgovaraju kroz oružanu borbu u ratu koji sada ulazi u osmu godinu.

UGANDA POSLIJE POTPISIVANJA MIROVNOG
SPORAZUMA

PRVO SVJETLO U TAMI

Prema sporazumu glavni grad Kampala treba da bude neutralna demilitarizovana zona, a proces prekida vatre i stvaranje novih oružanih snaga nadgledaće kenijske, tanzanijske, britanske i kanadske mirovne snage.

NAJROBI, 18. decembra (Tanjug) - Umorni od neizvjesnosti i stradanja u borbama za vlast koje godinama potresaju zemlju, žitelji Kampale oduševljeno su dočekali lidera vojne vlade generala Okela koji je juče u Najrobiju potpisao mirovni sporazum sa vođom Armije nacionalnog otpora (NRA) Joveri Hisevinijem. „Želimo mir, želimo mir“, uzvikivali su stanovnici Kampale okupljeni da bi pozdravili sklapanje dugoočekivanog sporazuma.

Dokument potpisan u Najrobiju predviđa hitan prekid neprijateljstva između sukobljenih strana, čime bi se stavila tačka na višegodišnji krvavi građanski rat.

Prema sporazumu, glavni grad Kampala treba da bude neutralna demilitarizovana zona, a proces prekida vatre i stvaranja novih oružanih snaga

Ugande koje će biti sastavljene pretežno od snaga UNLA (regularne armije) i NRA nadgledaće kenijske, tanzanijske, britanske i kanadske mirovne snage.

Približno trećina Ugande nalazi se u ovom trenutku u rukama NRA. Na toj teritoriji Musevemijeve snage ustanovile su sopstvenu vladu i administraciju. Prema sporazumu u Najrobiju, ova pobjeda Ugande biće obesnažena.

Sada, kada je sporazum potpisan, predstoji vrlo složeni posao sprovođenja njegovih klauzula u život. Između snaga sjevera koje zastupa Okelov vojni režim, i južnjaka, gdje je nekada bilo sjedište bivše kraljevine Bagande, postoji duboko, godinama produbljivano nepovjerenje. Svi dosadašnji režimi Ugande vladali su uz neposredni oslonac na oružane snage regrutovane među manjinskim plemenima Ačoli i Langi, što je vremenom dovelo do pobune Ugandana protekle dvije decenije izgubilo živote.

Sporazum između Okela i Musevini-ja, ukoliko bude istinski sproveden, za šta posmatrači zasad izražavaju rezerve pa i skepsu, prvo je svjetlo u tunelu poslije godina tame i međusobnog krvavog obračunavanja Ugandana.

NESPORAZUMI U BRITANSKOJ VLADI

HELIKOPTER PODIJELIO MINISTRE

U slučaju „vestlenda“ koji izrađuje civilne i vojne helikoptere, osnovno je pod čiju „kapu“ ovu veliku firmu treba staviti

LONDON, 18. decembra - Evropa ili Amerika - pitanje je koje se sada postavlja u vladi Margaret Tačar u vezi sa akcijom spasavanja britanskog proizvođača helikoptera „Vestlenda“ a oko kojeg su se već u zestokom verbalnom duelu sudarila dva ugledna člana kabineta ministar odbrane Majki Hezeltajn i ministar trgovine i industrije Leon Briton.

Ponude za izvlačenje „Vestlenda“ iz finansijske krize stigle su ovamo od za-

padnoevropskog konzorcijuma firmi (Italija, SR Njemačka, Francuska) i preko Atlantika, iz kompanije „Sikorski“. Za prvu varijantu zalaže se Hezeltajn, a posao sa Amerikom podržava Briton, koji tvrdi da dijeli mišljenje cijele vlade.

U slučaju „Vestlenda“ koji izrađuje civilne i vojne helikoptere, osnovno je pod čiju „kapu“ ovu veliku britansku firmu valja staviti. Stoga je to i političko pitanje koje bi moglo da potvrdi ili negira mnoge tvrdnje domaćih i stranih posmatrača da se Britanija, sa Margaret Tačar na čelu, sve izrazitije trudi da osvoji naklonost Vašingtona, tako da njeni kritičari već otvoreno govore o Britaniji kao svojevrsnom političkom, tehnološkom i ekonomskom priprepu Amerike.

LONDON

OD DOPIJNIKA TANJUGA

Polazeći od tog stanovišta, i braneći stav o potrebi ujedinjavanja Evrope u sferi proizvodnje onih modela helikoptera koji bi odgovarali potrebama Londona, Bona, Rima i Pariza, Hezeltajn je najavio da će nastojati da kod evropskih partnera izdejstvuje još povoljniju ponudu, kako bi američka bila odbijena.

NA PUTU BANJALUKA-
-JAJCE

Kamionom u Vrbas

BANJALUKA, 18. decembra - Kamion RO „Dunav“ iz Beograda, marke „TAM 110“ i registarske oznake BG 683-450, za čijim se upravljačem nalazio Milan Mihajlović (29) iz Beograda, sletio je s magistralnog puta Banjaluka - Jajce u kanjon Vrbasa juče oko 9,15 sati. Nesreća se dogodila u blizini Karanovca. Pored znatne materijalne štete povrijeđen je i vozač. Kamion je bio natovaren velikom količinom bombona, Ikrema, čokolade, napolitanke i alkohalnog pića, od čega je više od polovine završilo na dnu Vrbasa. Mališani iz Gornjeg Vakufa, kojima je bio upućen teret, tako neće na vrijeme dobiti svoje novogodišnje paketiće.

R. J.

BANJALUKA

TEŠKO POVRIJEĐEN PJEŠAK

BANJALUKA, 18. decembra - Sinoć u 20,30 sati u Ulici Kasima Hadžića u Banjaluci dogodila se saobraćajna nesreća u kojoj je teško povrijeđen pješak Derviš Mujanović (25) iz Čelince. Njega je udario automobil „zastava 1300“ (BL 905-87), za čijim se upravljačem nalazio Mile Delić iz Banjaluke. Zbog zadobijenih povreda Mujanović je hitno prebačen na hirurški odjel banjalučkog KBC, gdje je i zadržan (u šok-sobi) na daljem liječenju. Okolnosti nesreće se ispituju.

R. J.

ISTRAŽIVANJE KUVAJT-
SKIH SOCIJALNIH RAD-
NIKA

Batine iz hobija

Mnoge Kuvajćanke se odlučuju na ćutanje, mada su u „bračnim obračunima“ jedva ostajale žive, ili sa teškim povredama i prelomima

MANAMA, 18. decembra - Kuvajtski list „Al - anbaa“ objavio je potresnu anketu o „bračnim pravima“ muževa. Tu anketu slučajnih prolaznika i sagovornika sugerisali su izvještaji kuvajtske službe za socijalna pitanja u kojima ima sjaset primjera tlačenja i mučenja žena. Kuvajtski socijalni radnici su zbog toga nedavno zaključili da je neophodno da se što prije osnuje služba za pomoć ženama, ali i služba za psihološko i socijalno prevaspitavanje muževa.

„Tako se jedino postupa sa ženama“ - izjavio je bez trunke sramajdan predstavnik jačeg pola, odgovarajući na pitanje „da li bje svoju ženu“: „Ja uživam u tome“, rekao je drugi, dok je treći, ipak, priznao: „Znam da je to pogrešno, ludo sam zaljubljen u ženu, ali ne mogu da se savladam“.

Problem žena u braku ima dugu istoriju, rekla je jedna pravica koja se trudi da pomogne ženama da se oslobode straha i iznesu u javnost svoje muke. Ta pravica je čak saopštila da je sretala i žene koje su u „bračnim obračunima“ jedva ostajale žive ili sa teškim povredama i prelomima, koje su se ipak odlučivale na ćutanje.

„Meni to dozvoljava moja muškost i ako joj se ne sviđa - vrata su joj širom otvorena“, odgovorio je jedan anketirani muškarac. Sociolozi i psiholozi su iz svoje redovne prakse, ali i iz ankete lista „Al-anbaa“ zaključili da u ponašanju muževa, kojima su „batine hobi“ ima dosta starog shvatanja odnosa na liniji muškarac - žena, jači i manje važan pol, ali da ima dosta i psihosomatskih uzroka, abnormalnosti, alkoholizma, čak narkomanije.

HAPŠENJE GRUPE TERORISTA U BELGIJI

UHVAĆEN „DRŽAVNI NEPRIJATELJ BROJ 1“

● „Borbene ćelije“ pretrpjele udarac ● Policija godinama traga za Pjerom Karetom ● Moćni novi atentati

BRISEL, 18. decembra - „Uhapšen je državni neprijatelj broj 1“, „Policija šćepala ideologa „Borbenih ćelija“, „Da li je obezglavljen terorizam“ - to su bombasti naslovi belgijskih listova poslije senzacionalnog saopštenja belgijske policije da je u gradu Namiru uhapšila četvoro terorista među kojima i 33-godišnjeg Pjera Karetu za kojim je policijska potjernica svakodnevno objavljivana u štampi i na televiziji.

Policija je naglo u svoju korist preokrenula žestoke kritike javnosti na račun nesposobnosti vlasti da savlada talas terorizma, ali se svi pitaju da li to znači i da je ekstremistička grupa „Borbene komunističke ćelije“ (CCC) doživjela definitivni poraz. Sam ministar pravde Žan Gol izjavio da nema sumnje da su

Karet i još troje uhapšenih igrali važnu ulogu u strukturi „CCC“ koje su za proteklih četrnaest mjeseci izvele 27 terorističkih napada na belgijske i američke banke i krupne kompanije, kao i objekte NATO-a. Ali Gol je dodao da je teško reći da je time obezglavljena organizacija „CCC“. Belgijski ministar je, ipak, potvrdio da između „CCC“ i francuske ekstremne grupice „Aksion direkt“ postoje ideološke veze i „operativni kontakti“. Izgleda da su „Borbene ćelije“ na neki način bile u vezi i sa zapadnonjemačkom grupom „Rote arme fraktion“, i kako tvrdi komentator belgijske TV-stanice „RTL“ i sa irskom republikanskom armijom - „IRA“.

Agenti u civilu su dva mjeseca danonoćno, motrili na dva stana u

gradu Šarlroa, sumnjajući da je riječ o skloništu „CCC“ da bi u ponedjeljak po podne, prateći jednog mladića i djevojku koji su izašli iz jednog stana, došli do još dvoje mladih ljudi u Namiru, od kojih je jedan prepoznat kao Pjer Karet. Četvoro terorista su ušli u restoran sa „brzom hranom“ lanca „Kvik“ na trgu ispred željezničke stanice, kada se oko njih neosjetno stegao policijski obruč. Tridesetak agenata bezbjednosti i policajaca su munjevitom sa svih strana i s uperenim automatima upali u „Kvik-hamburger“ i bez jednog ispaljenog metka šćepali Karetu i njegove kompanjone. Teroristi nisu imali vremena da se maše za oružje iako su pri sebi imali nekoliko moćnih revolvera, među kojima i jedan „magnum“.

Tako se policija dočepala Karetu za kojim traga godinama, smatrajući da je on jedan od ideologa „Borbenih ćelija“. Ostali uhapšeni pripadali su prije prelaska u ile-

galnost uglavnom anarhističkoj grupici „Crvena linija“. U provaljenim skrovištima u Šarlroa policijaje pronašla lažna dokumenta, aparat za umnožavanje letaka, oružje. Iako su u ponedjeljak noću blokirali cijelu jednu četvrt grada, policajci nisu uspjeli, uprkos bjesomučnoj jurnjavi preko krovova i plotova, da uhvate još jednog mladića i djevojku koji su očigledno bili Karetovi jataci ili aktivni pripadnici grupe.

Karet i još troje pohvatanih terorista već su podvrgnuti saslušavanju u super obezbjeđenoj Palati pravde u Briselu, ali su odbili da bilo šta izjave ne želeći, osim Karetu, čak ni da kažu svoja imena. U Šarlroa, Namiru i još nekim gradovima policija je nastavila potragu za ostalim pripadnicima „CCC“, a list „La libre-lik“ kao da nije optimista i na naslovnju strani postavlja pitanje: „Neće li se teroristi oglasiti novim atentatima“.

Dragan BLAGOJEVIĆ

KUBA — ŠPANIJA

Bivši funkcioner poremetio odnose

HAVANA, 18. decembra (Tanjug) - Kuba traži od Španije da joj izruči bivšeg funkcionera Ministarstva za tehničko materijalno snabdijevanje Manuela Sančesa Peresa zbog koga je prošle nedjelje došlo do incidenta koji je poremetio kubansko-španske odnose. Prema izvorima iz Ministarstva inostranih poslova, Peresovo izručenje se zahtjeva zbog njegovog pokušaja da ukrade pola miliona dolara iz kubanskih državnih fondova.

PROTJERANI

HAVANA, 18. decembra (Tanjug) - U Havani je zvanično potvrđeno da su se u zemlju vratila četiri funkcionera kubanske ambasade u Madridu, koje je u petak protjerao španska vlada zbog navodnog pokušaja otmice funkcionera Državnog komiteta za tehničko-materijalno snabdijevanje Manuela Sančesa. Naglašava se da su protjerani funkcioneri djelovali u skladu sa izvršavanjem svojih dužnosti.

Kubanski zahtjev za izručenje je odgovor na odluku španske vlade da protjera četiri službenika kubanske ambasade u Madridu, optužujući ih da su pokušali da otmu Sančesa-Peresa u trenutku kad je izlazio iz jedne madridske banke.

Kubanska vlada odbacuje španske optužbe da je riječ o pokušaju otmice političkog izbjeglice, naglašavajući da je Sančes Peres najobičniji lopov.

SKUPŠTINA SFRJ: ODGOVORI NA DELEGATSKA PITANJA

INCIDENT U SPLITU NIJE USAMLJEN

Inicijatori nacionalističkih ispada do kojih je došlo poslije utakmice Hajduk-Crvena zvezda odigrane 20. oktobra. U Splitu uglavnom su grupice kleronacionalistički nastrojanih lica koja raspiruju klubsku euforiju za svoje desetraktivne ciljeve. Vinovnici ispada su mlada lica, a tu pojavu treba sagledati u kontekstu povećanog djelovanja raznih neprijateljskih struktura. Ovo je na današnjoj sjednici Saveznog vijeća rekao zamjenik saveznog sekretara za unutrašnje poslove Mirko Bunevski, odgovarajući na pitanje delegata Dragana Rodića kojeg je zanimalo kakva je ocjena SIV-a u vezi sa poznatim napadima na pripadnike vojne škole u Splitu.

Što se tiče napada na pitomce Mornaričke vojne škole Bunevski je istakao da su njih na sedam različitih mjesta u gradu napale tri grupe od 15 do 20 mladića starosti od 18 do 25 godina. Raznim neprijatnostima izloženo je 12 pitomaca, koje su napadači nasilno legitimisali, udarali, a dvojicu bacili u more. Četiri pitomca su lakše ozlijeđena, dvojici je pružena ljekarska pomoć, a jedan je zadržan na liječenju. Trojica izgreznika su jednom pitomcu oduzeli ručni sat, 500 dinara i ličnu kartu. Nažalost, zaključio je Bunevski, taj incident nije usamljen u Splitu.

● Ispad poslije utakmice Hajduk-Crvena zvezda izazvala grupa kleronacionalista koja raspiruje klubsku euforiju za svoje destruktivne ciljeve

Pomoćnik saveznog sekretara za unutrašnje poslove je zatim rekao da su nadležni organi u Splitu energično djelovali, da su protiv 22 izgreznika podnijete krivične prijave zbog izazivanja nacionalne i vjerske mržnje i nasilničkog ponašanja. Jedanaestorica izgreznika prijavljena su sudu za prekršaje koji je devetorici odmah izrekao kazne zatvora.

Većina izgreznika, nastavio je Bunevski, potiče iz socijalno nesređenih porodica, nižeg obrazovanog profila, među kojima je znatan broj alkoholičara. Pretežno se radi o religioznim porodicama, a nekolicina je evidentirana i zbog nacionalističkog ispoljavanja. Dodajući da su gotovo svi izgreznici napustili redovno školovanje i pohađaju večernje osnovne, ili srednje škole radničkih zanimanja kao i da je kod njih izražena socijalna dezorijentisanost, Mirko Bunevski je naglasio da je riječ o pojavi koju ne bi trebalo posmatrati samo sa stanovišta nadležnosti organa unutrašnjih poslova.

CITAOCI SARADNICI

SANSKA PRUGA, DA ILI NE

Daleke 1914. godine puštena je u promet pruga uzanog kolosijeka Knin-Prijedor. Sve do ukidanja pruge, 1978. godine, ona je vjerno i dobro opsluživala ovaj kraj. Niko se na nju nije žalio. U NOR-u je odigrala posebnu ulogu. Kada je izgrađena Unska pruga Bihać - Knin, paralelni dio pruge od Ličke Kaldrme do Kina je demontiran i Lička Kaldrma je postala zajedno s Prijedorom pretovarna stanica. U obnovi zemlje ova pruga je imala dominantan značaj.

Odmah po ukidanju pruge počele su se osjećati posljedice, jer nametnuti drumski saobraćaj nije mogao podmiriti potrebe ovoga kraja, bogatog prirodnim resursima. Problemi su se gomilali i konačno je zaključeno da se pristupi izradi elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti izgradnje normalne pruge od Sanskog Mosta do Prijedora. Elaborat je izradio Saobraćajni institut ŽTO Sarajevo i dokazao potpuno opravdanje. Sadaj se trebalo prugu uvrstiti u Srednjoročni plan razvoja željezničke mreže od 1986-1990. godine. Projekcije plana su sačinjene, ali ove pruge nema u planu. Interesantno je napome-

nuti da u ovome regionu od 1952. godine, tj. od izgradnje pruge Doboj - Banjaluka, nije izgrađena nijedna pruga, iako su statistike pokazale da SR BiH nedostaje oko 900 kilometara pruga da se može uvrstiti u razvijeno željezničko područje.

Ova pruga ima svoje građevinske olakšice, jer trasa buduće ide po trasi uzane pruge, koja nije nijednim dijelom uzurpirana i nema imovinsko-pravnih sporova. Pruga je ravnica i nema većih objekata. Bogata izvorišta robe bi sigurno opravdala ovu investiciju.

Ako se pruga ne bi gradila, onda je neminovno generalno rekonstruisati saobraćajnicu Sanski Most - Prijedor, izgraditi zaobilaznicu u Prijedoru s mostom preko Sane i, na koncu, izgraditi željezničke pretovarne kapacitete. Stručnjaci tvrde da bi ove investicije bile skuplje od izgradnje normalne pruge Sanski Most - Prijedor.

Treba vrlo brzo i stabilizacijski odlučiti kojoj soluciji pripadamo.

Ibrahim Obralić
M. Gorkog 5
Banjaluka

FOTO—KRITIKA

Kuća kao opasnost

BOSANSKA DUBICA - Oči mnogih Dubičana su uprte u ovu staru bosansku kuću, koju je poodavno nagrizao zub vremena. Naime, ova kuća se nalazi na samo dva metra od dvorišta Osnovne škole „Bratstvo-jedinstvo“ u gradu na Uni. Vlasnici kuće, koji sada žive u novim objektima, još ne pomišljaju na rušenje, a brojni osnovci na odmorima trčkaraju, ne misleći mnogo o mogućim posljedicama.

Tekst i snimak: M. Džinić

KAKO PREVAZIČI SVE ZAOŠTRILIJE
PROTIVRJEČNOSTI PRIVREDE I
DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

CIJENA ŠKOLSKOG RADA

●U sredinama, u kojima se pitanje materijalnog položaja prosvjetnih radnika, kao najugroženije kategorije, rješava kroz različite olakšice a ne kroz slobodnu razmjenu rada, protivrječnosti će se još više zaoštavati — rečeno je, na savjetovanju direktora predškolskih ustanova banjalučke i bihačke regije

JAJCE, 18. decembra — U Jajcu su prosvjetni radnici u osnovnom obrazovanju i vaspitanju oslobodeni plaćanja doprinosa iz ličnog dohotka. U Sarajevu, pak, plaćaju komunalne usluge po nižim cijenama dok se u nekim sredinama ovo pitanje rješava izdvajanjem para za amortizaciju. Očito je, dakle, da se rješenja traže na pogrešnom mjestu. Umjesto prihvaćenih principa slobodne razmjene rada, prosvjetnim radnicima nude se olakšice koje imaju samo privremeni karakter.

Nedavno je o ovoj temi održano savjetovanje u Bihaću, sa direktorkom predškolskih ustanova i radnicima zaposlenim u oblasti socijalne i dječije zaštite sa područja banjalučke i bihačke regije. Uvodno izlaganje podnio je Vlaho Mihajlović, sekretar SIZ-a za socijalnu i dječiju zaštitu iz Jajca, sa kojim smo kasnije obavili razgovor.

Do sada je bilo dosta govora o slobodnoj razmjeni rada, ali nažalost, u praksi je veoma malo urađeno. Budžetski, način finansiranja, u kojem je u raspodjeli

ogromnih društvenih sredstava odlučivao mali broj ljudi zamijenjen novim mehanizmom — principom slobodne razmjene rada, čija je suštinska karakteristika svjesno uređenje i dogovaranje, bez ikakvih primjesa prinude ili dominacije bilo sa čije strane. Njegovi su akteri, dakle, sami proizvođači dobara i usluga i njihovi korisnici koji ravno-pravno, sporazumno i zajednički odlučuju o svim pitanjima koja se odnose na zadovoljavanje zajedničkih potreba i interesa. Nedosljedna primjena principa slobodne razmjene rada upravo je ostavila najviše traga u oblasti obrazovanja i vaspitanja, kaže Mihajlović.

Dabome da se čine napore, jer su u mnogim sredinama protivrječnosti kulminirale da se nađe rješenje ili bar ublaže posljedice. Ovo utoliko prije što u savremenim uslovima obrazovanje i vaspitanje sve više postaje potreba udruženog rada, odnosno udruženi rad je sve značajniji korisnik usluga ove djelatnosti.

I šta valja činiti?

— Neophodno je da udruženi

rad, kao nosilac reprodukcije, bude učesnik samoupravnog odlučivanja o izdvajanju i usmjerenju sredstava za potrebe vaspitanja i obrazovanja i, naravno, drugih društvenih djelatnosti. U tom slučaju takva sredstva ne bi bila „dodijeljena“, kao što se često upotrebljava termin, već stvarno zarađena. Rad bi se razmjenjivao za rad izražen u novčanim sredstvima, odnosno u sadržajnim uslugama.

Zbog toga su prisutni nespo-razumni, nesuglasice?

— Upravo tako. Oni koji sredstva daju, smatraju da je to dovoljno ili previše, a oni koji ih koriste da im je malo „dodijeljeno“. Prava istina je u tome da nas u obrazovanju, a tu se podrazumijevaju i druge društvene djelatnosti, niko ne izdržava. A sve dok se ne izvrše realne procjene ili vrednovanja po već pomenutim kriterijima, radni ljudi u privredi i oni koji rade u društvenim djelatnostima neće i ne mogu biti u jednakom društveno-ekonomskom položaju. — Neophodno je da organizacije udruženog rada u oblasti obrazovanja i vaspitanja same utvrđuju cijene svoga rada, a korisnicima njihovih usluga ostaje pravo i obaveza da ispitaju realnost tih zahtjeva, te da ih na temelju objektivnih kriterija prihvate, koriste ili odbiju, što znači da sporazumno i dogovorno te cijene utvrđuju.

H. KLIPLO

U KOTORVAROŠKOJ KOMUNI

Za kulturu — jedna desetina

●Za djelovanje Radničkog univerziteta u Kotor — Varošu u idućoj godini potrebno je dvadeset miliona, a SIZ je planirao dati samo 2 miliona dinara

KOTOR—VAROŠ, 18. decembra — Sve što se čini u naporima da se zadovolje kulturne potrebe žitelja kotorvaroške komune vrti se oko Radničkog univerziteta „Duro Pucar Stari“. U sastavu ove institucije djeluje biblioteka (sa 23.400 knjiga i oko 5000 jedinica periodike) pokretni bioskop, kulturni amaterizam (limena glazba i tamburaški orkestar) te izdavačka djelatnost. Zanimljivo je da u opštini kotorvaroškoj djeluje deset kulturno-umjetničkih društava, ali da oni po običaju djeluju uglavnom kroz folklorne aktivnosti, tako da tu, od istinskog amaterizma ima veoma malo.

Izdavačka djelatnost je novost u radu ovog univerziteta. Do sada su objavili dvije knjige poezije: „Došlo vrijeme“ Ibrahima Vigica, „Ponavljanje gradivo“, Vojina Trivunovića a u pripremi je monografija „Skender—Vakuf i Kotor—Varoš 1941—1945“ i knjiga pjesama „Dječije pjesme“ Stojana Đurđevića.

Baveći se organizacijom javnih i kulturnih manifestacija ovaj radnički univerzitet već godinama uspijeva da u aprilu, julu i septembru organizuje prigodne filmske večeri. U aprilu su to Dani jugoslovenskog filma, u julu —

Ljetne filmske večeri, a u septembru „Mala Pula“.

Pitamo direktora Radničkog univerziteta na koji način pokrivaju troškove organizacije kad se zna da SIZ kulture Kotor—Varoš izdvaja samo deset odsto od potrebnih sredstava.

Odgovor je klasičan i danas primjenljiv za skoro sve institucije ovog ili sličnog tipa u nas. Naime, Bekir Imamović, direktor Univerziteta, kaže:

— Pokrivamo se materijalno, iz godine u godinu, radom na sporednim djelatnostima od auto-škole do obrazovanja uz rad, pa preko raznih tečajeva a kultura i kulturne potrebe su nam osnovna djelatnost. Tako recimo, u sljedećoj godini je planirano za rad ove institucije negdje oko dvadeset miliona dinara a iz sredstava SIZ-a planirano su samo dva miliona dinara. Sve ostalo, devet desetina potrebnih nam za rad, zarađujemo sami.

Imamović je dodao da „krivicu“ ne treba baciti na SIZ kulture Kotor—Varoš, jer SIZ daje koliko može, ali insistira na samoupravnom preobražaju kulture, na zapanosti koju ne mogu riješiti samo zaposleni u ovoj oblasti i entuzijasti.

N. GUZIĆ

UZ GODIŠNJICU ILIRSKOG POKRETA

Otvorena izložba „Hrvatski narodni preporod“

ZAGREB, 18. prosinca (Tanjug) — Član Predsjedništva Socijalističke Republike Hrvatske Dragutin Plašč otvorio je sinoć u Muzeju za umjetnost i obrt, na Trgu maršala Tita u Zagrebu, reprezentativnu izložbu pod nazivom „Hrvatski narodni preporod 1790—1848“, odnosno Hrvatska u doba ilirskog pokreta, u povodu 150—godišnjice ilirskog pokreta.

Izložba sa 2.200 eksponata, teritorijalno obuhvaća sve hrvatske krajeve i svu slojevitost tog razdoblja, a zajednički su je priredili Povijesni muzej Hrvatske, Muzej za umjetnost i obrt i Muzej grada Zagreba.

Otvarajući izložbu, član Predsjedništva SRH Dragutin Plašč je naglasio da je ona izuzetno veliki i značajan kulturni i društveni projekat. To je još jedna prilika da se podsjetimo na daleke godine naše slavne povijesti, da ocijenimo značenje hrvatskog narodnog preporoda 1790—1848. kako za onovrijeme prilike, tako i za našu današnjicu,

za naše mjesto i ugled u Evropi i svijetu

Ideje rođene u to vrijeme doprinijele su buđenju nacionalne svijesti ne samo u Hrvatskoj nego i kod ostalih naših naroda i narodnosti. Pod utjecajem ilirskog pokreta došlo je do renesanse na polju nauke i kulture, do osnivanja značajnih privrednih, kulturnih i znanstvenih institucija. Bitno obilježje ilirizma je misao o nacionalnom jedinstvu Južnih Slavena, od Triglava do Crnog mora, i okupljanje hrvatskih i ostalih južnoslavenskih zemalja u jednu kulturnu cjelinu, na osnovi zajedničkog književnog jezika i nacionalne svijesti.

Otvaranju izložbe prisustvovali su i dr Pavle Gregorić, Mika Špiljak, Ema Derosi — Bjelajac, Cedo Pačić, akademik Jakov Sirotković, Ito Kostić, predstavnici diplomatsko konzularnog kora i Katoličke i Pravoslavne crkve, te ugledni javni, naučni i kulturni radnici Zagreba i Hrvatske.

Izložba ostaje otvorena do 17. marta iduće godine.

I TO SE DOGAĐA

PROMOCIJA — BEZ KNJIGE

Iz Zagreba se na Jokino Brdo vratio Marino Zurl, razočaran. — Prvi put u životu za 31 godinu književnog rada prisustvovao sam promociji svoje knjige, a da nisam mogao dobiti nijedan primjerak kaže pisac.

Zagrebački izdavač „Mladost“ objavilo je tri Zurlove knjige: „Priču o poštaru“, koju je ilistrovao Ivan Lacković Croatia, „Zeko u autobusu“ sa ilustracijama Josipa Generalića i „Dječak i bundeva“ sa slikama Branka Buhuneka. Tri značajna barda jugoslavenske naive prvi put se pojavljuju u ovakvim knjigama za djecu, a svaka knjiga štampa se u tiražu od 8000 primjeraka. Ova serija slikovnica, na kojoj je radio Marino Zurl u saradnji sa zagrebačkim književnikom Branislavom Glumcem, izuzetan je knjižarski projekt koji je namijenjen za inozemstvo u prevodu na šest svjetskih jezika. Svojevrsan ekspe-

riment načinjen je uoči Dana dječje radosti za jugoslavensko tržište i dogodilo se da je sav tiraz unaprijed razgrubljen!

Na svečanoj promociji u zagrebačkom salonu knjiga „Mladost“ Vera Barić, urednica ovih edicija, obavijestila je prisutne goste i njihovine da mogu samo vidjeti izloženo nekoliko primjeraka ovih knjiga, a da do kupovine trebaju pričekati drugo izdanje!

Nitko od mojih najbližih i od prijatelja nije mi povjerovao da od 24.000 knjiga nisam mogao da im poklonim, pa čak ni da ponesem sa sobom na Jokino Brdo! Zadovoljstvo zbog takvog trgovačkog „buma“ umanjeno mi je za radost da sada u ruci nemam nijednu od tri svoje knjige! Ako je to trebalo predstavljati nekakvi reklamni trik, to je po mom sudu u najmanju ruku bezrazložno!

Z.V.

KARAVAN UMJETNOSTI KRSTARI BOSANSKOM KRAJINOM

Volja ne čeka zaključke

●Ekipe entuzijasta koju sačinjavaju Tomislav Jović, Adem Čejvan, Kemal Coco i Nebojša Zubović posjećuje osnovne škole u najudaljenijim selima bosanskokrajliških komunala da djeci prvi put pokaže izložbu, izvedu monodramu, omogući da razgovaraju sa „žitim“ umjetnicima

BANJALUKA, 18. decembra — Krajem prošle nedjelje djeca iz okolnih sela Bosanske Dubice, a ove iz Srpcas radošću dočekuju Karavan umjetnosti. Izložba slikarstva Tomislava Jovića, stihovi Kemala Coce u izvođenju Adema Čejvana i Nebojše Zubovića i razgovor o tome kako se postaje slikar, pjesnik i glumac, uobičajen su program, ali mališani ga upotpunjuju svojim maštovitim pitanjima.

U prvo vrijeme ova akcija je nosila ime „Glumac u školi“, ali se grupa proširivala entuzijastima. Od Nove godine ovoj družini koja širi radost među osnovcima pridružuje se i pjesnik Ranko Preradović, a najavljuju i jednog gitaristu.

— Želimo da djeci približimo stvaranje, da demistifikujemo umjetnike da probudimo kod mladih ljudi ljubav za oblik, lijepu riječ, zvuk, kaže Kemal Coco. — Do sada smo se sreli sa 20 hiljada osnovaca.

Djecu sve interesuje, a mi se nadamo da i među njima, mada rastu daleko od velikih gradova i kulturnih središta, ima dosta onih sa prirodni darom, koji će se ostvariti kaže Tomislav Jović.

Karavan umjetnosti finansiraju samoupravne interesne zajednice osnovnog obrazovanja i kulture, te centri osnovnih škola u komunama. Smisao poduhvata je želja da se stigne u hiljadu bosanskohercegovačkih škola u svim komunama. Posao je iscrpljujući, ali entuzijizam i ljubav ekipe koji ga ostvaruje uvjerava da će biti okončan. Njihov napor je dokaz da ni izdaleka nisu iskorištene mogućnosti kulturnog prodora u „zabiti“. Ovdje se on izražava na

drugi način — unutrašnjim zadovoljstvom koje se ne da platiti. S. ŠILJGOVIĆ
Snimio: A. TERZIĆ

Prvo predstavljanje umjetnika u osnovnoj školi: Kemal Coco i Tomislav Jović odgovaraju na mnogobrojna pitanja

LITERARNI KONKURS POVODOM DANA JNA

Nagrađeni učenici

BOSANSKA GRADIŠKA, 18. decembra — U Bosanskoj Gradiški je završen literarni konkurs za učenike škola osnovnog i srednjeg usmjerenog obrazovanja, što ga je povodom Dana JNA raspisao Savjet za narodnu odbranu Skupštine opštine. Na konkurs je prispjelo ukupno 79 poetskih i prozanih radova.

Prvu nagradu za poetska ostvarenja u osnovnim školama dobila je Alda Huremović iz OŠ Avdo Čuk u Orahovi za pjesmu „Takva je Titova vojska“. Drugu nagradu pripada Dubravku Vujanović iz OŠ „Petar Kočić“ u Novoj Topoli za pjesmu „Vojniku za praznik“, a treću nagradu je dobila Mila Momčilović, učenica OŠ iz Orahove; za pjesmu „Čestitka“.

U konkurenciji prozanih radova među osnovcima

prvu nagradu osvojile su sestre Irena i Dubravka Vujanović iz OŠ „Petar Kočić“ u Novoj Topoli, drugu i treću nagradu Bojana Stanišević i Lejla Dobrača iz OŠ „Brača Ribar“.

Među srednjoškolicima, prvu nagradu dobila je Dragana Vilić, drugu Željka Stjepanović, a treću Maja Antonić, učenice Medicinske škole. U konkurenciji srednjoškola za prozne radove prva nagrada nije dodijeljena, a drugu i treću nagradu su osvojile Milena Samaržić iz Poljoprivredne škole i Branislava Cvijčić, učenica matematičarsko-računarskog smjera.

Nagrade će se uručiti 20. decembra, na svečanoj akademiji povodom Dana Armije.

V. SLIJEPEČEVIĆ

ZA SAMO NEKOLIKO M.IESECI NA GRADSKOM STADIONU

Jedni igrali drugi gledali

Koliko su u protekloj poluzoni prvenstva drugoligašalutali u fudbalskom klubu Borac najbolja je ilustracija foto-reportera „Glasa“ Rastka Ostojića, koji je zabilježio interesantan moment na jednoj od prijateljskih pripremni utakmica. Ciljavo vrijeme priprema uigravala se jedna ekipa, da bi veći dio tereta na kraju prvenstvene jeseni iznijela sa svim drugima. Na klupi za rezervne igrače šansu su čekali i neočekivano dočekali Mataja, Durgutović, Malbaša, Gajić, Šomić, Mandić, Barišić, Šukalo (jedini nije igrao u prvenstvu), Kuruzović i Lemić. Kao što se vidi riječ je o gotovo čitavoj ekipi, stoga nije ni čudo da je uz povoljan raspored prvog dijela takmičenja (devet utakmica kod kuće) tim Borca osvojilo samo 16 bodova i više nego skromnu 11. poziciju na prvenstvenoj tabeli.

SPORT U ANEGDOTI

Skromnost

Na upravo završenom tradicionalnom turniru „Rudi Cajavec“, odličnu igru pružio je veteran Milan Borovnica, sakupivši u devet kola sedam poena.

— Čestitam, čestitam! Posebne čestitke za pobjedu nad igračem kojeg najviše cijenim — presrete ga majstorski kandidat Romić.

— Na znam na koga misliš; zabilježio sam šest jedinki! — odgovori mu Borovnica.

— Pa, mislim na samog sebe!

NOVI VID FIZIČKOG VASPITANJA U TERCIJARNOJ ŠKOLI

Kuglanje u školama

Tercijarna škola u Banjaluci u svojoj nastavi fizičkog vaspitanja uvela je jednu novinu. Svi učenici trebaju da se nauče osnovnim elementima kuglaškog sporta, pa je posljednjih dana kuglana Sportske dvorane „Borik“ dupke puna i u jutarnjim terminima. Blizu 1000 srednjoškolaca prvi put se susreću sa ovim sportom za koji u Bosanskoj krajini vlada sve veće interesovanje. Zanimanje koje su pokazali učenici Tercijarne škole vjerovatno će potaknuti i ostale banjalučke srednje škole da se povedu za ovim primjerom.

KOŠARKA U BOSANSKOJ DUBICI

PRVA GENERACIJA

Košarka ima desetogodišnju tradiciju u Bosanskoj Dubici. Košarkaši Une najveći uspjeh postigli su plasmanom u Republičku ligu Bosne i Hercegovine. Zbog smjene generacija gotovo svake godine trener prof. Rade Banjac je primoran da „obnavlja“ ekipu novim talentovanim, ali nedovoljno iskusnim igračima.

Ovaj snimak je prva generacija dubičkih košarkaša iz 1975. godine. Stoje slijeva: Banjac, trener Šiljak, Japundža, Zmijanac, Đukić, Stojnić, M. Mulabdić i Mijić/Čučić; Umićević, Bečirević, Gvozden, I. Mulabdić i Blagojević.

NAKON ODRŽANOG PRVENSTVA BANJALUKE ZA ŽENE

NAGRADA U PRAVE RUKE

Na nedavno završenom Prvenstvu Banjaluke za žene, koje je održano u povodu novembarskih praznika, zasluženo je trijumfovala majstorski kandidat Milica Stanivuk. Ovdje na fotografiji vidimo je kada prima nagrade za osvojeno prvo mjesto koje su uručili Molorad Mišo Popović i Fadil Corbadžić.

Organizacija tradicionalnog nadmetanja šahistkinja pomogli su SIZ za regionalne puteve Banjaluka, RO „Veleprehrana“, RO „Veletekstil“ i OOUR „Metal“, a tehničku organizaciju proveo je Opštinski šahovski savez Banjaluka.

NA MEČU SLAVIJA — GOŠA

PAD (NI)JE LET

Na meču Slavija — Goša iz Smederevske Palanke čak tri puta domaći bokseri „letjeli“ su na pod! Na prvom snimku mladi Palikuća poklekao je od udarca Petronijevića, na drugom snimku Jakupović sudija ima nakon snažnog udarca Jetića i na trećem snimku kolos Novak ovako je završio poslije žestoke „kontre“ teškaša gostiju Andrića.

Jakupović je, za razliku od Novaka i Palikuće, ipak uspio da se oporavi i bez obzira na pad zabilježio pobjedu.

A sve ove spektakularne nokaute u subotu u „Boriku“ bilježila je kamera foto-reportera „Glasa“ Rastka Ostojića.

SPORTSKI VREMEPLOV

Modelari Prijedora

U okviru Aerokluba Prijedor koji se sada zove Aeroklub „Prve partizanske avijacije“ ranijih godina je veoma uspješno djelovala i sekcija modelara. Bila je posebno popularna među učenicima gimnazije koji su bili i njeni najbrojniji članovi. U ovom broju donosimo snimak modelara iz 1955. godine. Na slici su: Sveto Štrbac, Adem Oklopčić, Habib Čulić, Vlado Đurić i Jakub Radaslić.

BOKS

U OČEKIVANJU MEČA
SA PRIŠTINOMDvodnevni
karantin

● Dva dana uoči nedjeljnog meča sa višestrukim državnim prvakom bokseri Slavije će se povući na skrovljivo mjesto ne bi li u miru skovali plan za dva boda ● Mirko Jokić otputovao u Maribor kako bi pripremao teškaša Antona Novaka ● Nedisciplinovanim zatvorena vrata

BANJALUKA — U nedjeljnom meču sa višestrukim državnim prvakom Prištinom Slavija nije od sudnu bitku za prvligaško bitisanja. Dva boda su kod kuće već izgubljena u okršaju sa Gošom, liderom prvenstva, pa bi gubitak i jednog boda sa četom Ljah Nimanija bio za Banjalučane katastrofalan. Zbog toga su u Slaviji svi na nogama. Sve je podređeno nedjeljnom meču s Prištinom. Održan je i sastanak članova Predsjedništva kluba sa stručnim štabom. Dogovoreno je da se bokseri dva dana pred meč povuku u karantin. Gdje: to je, kažu, klupska tajna, koju ne žele da saopštavaju javnosti.

Predjedništvo kluba je učinilo napor više kako bi svi prvotimci ovu sedmicu bili na okupu i trenirali dva puta dnevno. Zaposleni bokseri braća Zdravko i Zvonko Pala i Jelena Palikuća su dobili sedam slobodnih dana od svojih kolektiva kako bi maksimalno pripremljeni dočekali nedjeljni meč.

— U Maribor je otputovao Mirko Jokić, koji će pripremati Antona Novaka. Novak je totalno ne-

pripremljen, a ne može da doputuje u Banjaluku i da trenira s ostalim prvotimcima. Nadam se da će koliko-toliko popraviti kondiciju pripremljenost za ovih nekoliko dana — kaže Želimir Košpić, trener Slavije.

Bokseri nerado govore u ishodu meča sa Prištinom Protivnik je, kažu, jak, ali je Goša utoliko bila neugodnija što su imali povoljniji raspored po kategorijama.

Sasvim je izvjesno da u ekipi Slavije neće biti Fahrudina Ljuce, koji je prema riječima predsjedavajućeg Predsjedništva kluba Nebojše Radmanovića, pred meč sa Gošom ucinjivao klub tražeći novac.

— Sa nedisciplinovanim ćemo raskrstiti makar nam se to razbilo o glavu. Nećemo tolerisati nikakve ispadne. U klubu će biti mjesta samo za boksera koji shvataju klupske obaveze. Meč sa Prištinom je presudan za nas. Ne smijemo izgubiti ni bod. Imamo snage da savladamo renomiranog protivnika i da popravimo bodovni saldo na tabeli — kaže Radmanović.

S. RISOVIĆ

RUKOMETAŠI BORCA NA BALKANIJADI

Zlatani se pozlatili

● Osvajanje zlatne medalje naših rukometaša značajan doprinos dali Arnautović, kao najbolji golman i Saračević, prvi strijelac

Karakterističan skok: Zlatan Saračević u akciji

Poklonike rukometa u Banjaluci je obradovala vijest da je naša reprezentacija osvojila zlatnu medalju na Balkanijadi, a posebno su ponosni na Borčeve reprezentativce Zlatana Arnautovića i Zlatana Saračevića, koji su obavili lavovski dio posla u kovanju zlatnog trofeja. Arnautović je proglašen najboljim golmanom, dok je Saračević bio prvi strijelac sa 22 postignuta zgoditka. Odmah po povratku iz Bugarske priključili su se svojoj ekipi i već u subotu nastupili protiv Sloge Bosnaprevoza. Arnautović je na ovoj utakmici odbranio nekoliko zicera u svom stilu, a Saračević je prost izrešeteo mrežu vrlo dobrih gostiju iz Doboja (14 golova). Pitamo Borčevog snajperistu kako je bilo na Balkanijadi.

— Igrali smo odlično. To što u našim Redovima nije bilo čak sedam sigurnih

putnika za Svjetsko prvenstvo nije nas demoralisalo, već nas je, naprotiv, motivisalo da se borimo i onda kada je najteže. Tako smo u finalu uspješno savladali i Rumune, koji su objektivno bili jači od nas, ali smo mi izgleda više željeli pobjedu — objektivno je Saračević.

● Jeste li zadovoljni vlastitim učinkom?

— Sigurni da sam zadovoljan. Postigao sam 22 gola i bio prvi strijelac ispred Rumuna Stinge, što je, mora se priznati, veliki uspjeh.

● Prognoze za Svjetsko prvenstvo?

— Imali smo priliku da odmjerimo snage sa jednim od naših velikih rivala, Rumunima. Siguran sam da će oni, pored nas, DDR-a i SSSR-a, biti glavni kandidati za osvajanje prvog mjesta. No, i mi ćemo na svjetskom šampionatu biti još jači.

I. PERIJA

AKCIJE „GLASA“

U SUSRET IZBORU NAJBOLJIH
SPORTISTA BOSANSKE KRAJINEKANDIDATI ZA DESET NAJBOLJIH U BOSANSKOJ KRAJINI: MIRA DMITROVIĆ
I TATJANA GRGIĆ, RUKOMETAŠICE „KNEŽOPOLJKE“ IZ BOSANSKE DUBICE

Ponos „Knežopoljke“

● Dok je Mira Dmitrović do sada odigrala preko 600 utakmica, postigavši oko 1.800 golova, petnaestogodišnja Tatjana Grgić je u prvu ekipu „Knežopoljke“ zakoračila sa specijalnim ljekarskim odobrenjem

U neku ruku su rukometašice „Knežopoljke“ postale svojevrsan imidž vrlo cijenjeni i u poslovnom svijetu znanog kao ozbiljnog partnera RO „Knežopoljka“, koja godinama već posluje veoma uspješno, ostvarujući značajnu akumulaciju.

A kada je riječ o dubičkom rukometu, bolje reći o ženskom rukometu, onda je ime Mire

ĐURĐICABARLOVIĆ

U zabavnom bloku na izboru najboljih sportista Bosanske krajine u 1985. godini učestvovala Đurđica Barlović, nekadašnja interpretorka u „Novim fosilima“.

Dmitrović nezaobilazno u svim razgovorima. Puno dvije decenije ova rukometašica je prisutna u dubičkom rukometu. Zapravo, 1986. kojoj smo na pragu, je jubilarai za RK „Knežopoljka“ iz Miru Dmitrović. Odigrala je Mira preko 600

mečeva i postigla tri puta više golova na prvenstvenim, kup i prijateljskim utakmicama. Zapažene igre u dresu „Knežopoljke“ bile su joj svojevrsna preporuka da se zajedno sa sestrom Nadom Tomaš nade i u prvom sastavu beogradskog Radničkog, višestrukog državnog šampiona.

Mira Dmitrović je zagazila već u četvrtu deceniju, ali ni u 33. godini se ne predaje. Prvi je strijelac i najbolja igračica RK „Knežopoljka“. Domaća je publika obožava, a na gostovanjima, gdje god igrala „Knežopoljka“ Mira je cijenjena igračica, inače, prvotmena, a odlikuje se razornim i vrlo lukavim šutovima. Zaposlena je u RO „Knežopoljka“, gdje se ističe kao savjesna i vrlo dobra radnica.

Ako je Mira Dmitrović na zalasku karijere, onda je Tatjana Grgić na najboljem putu da naslijedi iskusnu klupsku drugaricu. Tatjana je mlada rukometašica „Knežopoljke“, koja je na finalu MOI u Čelincu skrenula na sebe pažnju okitivši se zlatnom medaljom. Na smotri najboljih pionirskih sastava u Čelincu prošle godine Tatjana je proglašena

na za najbolju rukometašicu. Stručnjaci su puni hvale za ovu djevojčicu. Mnogi idu tako daleko u tvrdnji da će Tatjana Grgić za koju godinu

DRAGAN
NIKITOVIĆ

Voditelj na završenoj svečanosti izbora najboljih sportista Bosanske krajine, koja će se održati 26. decembra u Sportskoj dvorani „Borik“, je Dragan Nikitović, sportski komentator TV Beograd.

nađmašiti čak i Miru Dmitrović od koje je, kako nam reče, za ovo relativno kratko vrijeme dok je klub, mnogo naučila. Tatjana je izrazita ljevoruka rukometašica sa izraznim skok šutom.

Petnaestogodišnja Tatjana Grgić igra u prvoj postav „Knežopoljke“ sa specijalnim ljekarskim odobrenjem, ali joj to malo ne smeta da bude među najboljima, a nenjeto i najbolja na utakmici. Standardna je i u najboljoj juniorske reprezentacije Bosne i Hercegovine.

S. RISOJEVIĆ

STRELJASTVO

TAKMIČENJE U POVODU 22.
DECEMBRA, DANA JNA„Slavko Rodić“
najuspješniji

BANJALUKA — Tradicionalno takmičenje u streljaštvu, vazdušnom puškom, u povodu 22. decembra dana JNA, održano u Mjesnoj zajednici Hiseta II, okupilo je preko 200 streljaca iz 12 banjalučkih družina.

Rezultati: Ekipno seniori 1. „Nikola Bokan“ 533 kruga, 2. „Rada Vranješević“ 532, 3. Krajišnik 519. Seniorke: 1. „Slavko Rodić“ 521, 2. „Nikola Bokan“ 520, 3. „Rada Vranješević“, 495. Juniori 1. „Nikola Bokan“ 523, „Slavko Rodić“ 512, 3. „Rada Vranješević“ 503. Juniorke: 1. „Slavko Rodić“ 531, 2. „Rada Vranješević“ 450, 3. „Krajišnik“ 410. mladi juniori: 1. Vrbas 520, 2. Petricevac 492, 3. Krajišnik 487, mlade juniorke: 1. „Slavko Rodić“ 494, 2. „Rada Vranješević“ 475, 3. „Braca Pavlič“ 455.

Pojedinačno seniori: 1. Ranko Stanivuković (Rada Vranješević)

186 krugova, 2. Siniša Skenderija (Nikola Bokan) 182, 3. Mirsad Berber (Rada Vranješević) 180. Seniorke: 1. Ismihana Heldić (Slavko Rodić) 181, 2. Zora Šipura (Rada Vranješević) 178, 3. Branislava Galić (Nikola Bokan) 177. juniori: 1. Dragan Tubić (Slavko Rodić), 176 krugova, 2. Siniša Kuruzović (Kasim Hadžić) 176, 3. Dragan Panić (Nikola Bokan) 176. Juniorke: 1. Ružica Stepić (Slavko Rodić) 180, 2. Dijana Đorđević (Slavko Rodić) 176, 3. Valentina Golubović (Slavko Rodić) 175, mladi juniori: 1. Edin Muhedinović (Vrbas) 176, 2. Armin Beširbašić (Vrbas) 176, 3. Amir Tahirović (Slavko Rodić) 173, mlade juniorke: 1. Dževeldina Dervović (Slavko Rodić) 170, Dijana Lerhe (Rada Vranješević) 169, 3. Anita Vunić (Slavko Rodić) 164.

V. ANIĆ

KUGLANJE

OPŠTINSKA LIGA
BANJALUKA

Zaostalo kolo

BANJALUKA — U zaostalom nastupu trećeg kola Opštinske kuglaške lige igrači „Čajaveca“ izborili su se za treću poziciju, dok su takmičari Kosmosa prvenstveno završili na četvrtoj poziciji. Ekipa krajišnika rezultatom od 4530 čunjeva zauzela je deveto mjesto. Pojedinačnim rezultatima istakli su se Milorad Marković (Kosmos) koji je oborio 842 čunja i time izbio na treće mjesto, dok se Davorin Kuzek

(„Čajavec“) sa 820 „kegli“ plasirao na šesto mjesto. Zaporedak u pojedinačnoj konkurenciji odigraće se još dva kola.

REZULTATI: 1. Partizan 14625, 2. Željezničar 14612, 3. „Čajavec“ 14771 (4809) (Mrakodolac 849, Kuzek 820, Dumonić 790, Ajder 779, Andrianić 775, Dodig 796), 4. Kosmos 14131 (4652), 5. Partizan II 14085, 6. Vrbas 14080...

R.J.

SPORTSKI SUSRET STARJEŠINA, TERITORIJALNA
I VOJNIH SLUŽBENIKA

Uspješna takmičenja

BANJALUKA — Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu Banjaluka organizovao je sportske susrete, na kojima su pored organizatora učestvovali Okružni štab, Uprava vojnog okruga i Opštinski štab za teritorijalnu odbranu. Takmičenja u malom fudbalu i odbojci održana su povodom 22. decembra, Dana Armije.

Pobjednik turnira u malom fudbalu je ekipa Opštinskog sekretarijata za narodnu odbranu, koja je u finalu savladala tim Opštinskog štaba teritorijalne odbrane sa 12:1.

Najbolji u odbojkaškom takmičenju bili su predstavnici Uprave vojnog okruga, koji su u finalu pobijedili ekipu Opštinskog štaba teritorijalne odbrane sa 2:0.

RUDAR BEZ IGRAČA JESENI

TOPIĆ U JNA

PRIJEDOR — Uskoro sivomaslinastu uniformu treba da obuče i Nedjeljko Topić, fudbaler Rudara. Kao što je poznato, Topić je minulog ljeta potpisao za Ljubice i po ocjenama izvještača najbolji je fudbaler Bosanske krajine, tako da će se njegovo odsustvo u ekipi Rudara u nastavku takmičenja i te kako osjetiti. Specifičnim driblingom sa samo nekoliko utakmica osvojio je i simpatije probirljive prijedorske fudbalske publike.

DANAS SEMINAR O
SELEKCIJI MLADIH
SPORTISTAKako
usmjeriti
talente?

BANJALUKA — Formiranog i već afirmisanog fudbalera ne treba učiti fudbalskoj vještini, niti košarkaški igri pod koševima. Ali, u pionirskim i juniorskim pogonima pedagogija i stručnost trenerskog zvanja ima dobro podlogu. Kako usmjeriti talentovane sportiste, kako izvršiti selekciju mladih košarkaša, rukometaša, fudbalera boksera... pitanje je koje će dominirati na stručnom seminaru, koji danas u sali Higijenskog zavoda organizuju Dispanzer za sportsku medicinu i Centar za školovanje stručno savršavanje amaterskih sportskih kadrova u Banjaluci.

Na seminaru će biti obrađene četiri tematske oblasti: „Selekcija u sportu“, „Iskustva u selekciji i radu s mladim rukometom“, „Selekcija mladih u fudbalu“, „Organizacija i programiranje rada u pionirskim i juniorskim selekcijama“.

Predavači su: dr Srđan Savić i psiholog Ljubica Bočanac iz Beograda, te dr Jasmin Latifić, Josip Pelc i nastavnik Branko Janković iz Banjaluke.

Seminar počinje s radom u 17 sati i 30 minuta. S.R.

SAHOVSKI ZADATAK

Broj 1033
Priprema: Nikola LAKIĆ,
šahovski majstor

Bijeli: Khl, Del, Ta3, Sfl, pješaci a4, b2, d4, f2 (8)
Crni: KH7, De6, Tg8, Lf5, pješaci a7, c6, e4, h6 (8)

Crni vuče i dobija!

Na neobično lijep način savladao je crni protivnik nakon dva poteza (Zverackov — Fogel, Donjeck, 1971).

Rješenje prošlog zadatka: 1...Tt1 2. Kll Dh3 3. Ke1 Ta1 4. Tc1 Dg2 5. Dd1 Tc1 i bijeli je predao, jer nakon 6. Dc1 Dg1 7. Kd1 e3 8. fe3 Se4, gubi damu.

Komisija za radne odnose RZ Društveni standard i zaštita SOUR-a „Jelšingrad“ Banjaluka na sjednici održanoj dana 6.12.1985. godine donijela je odluku da se raspiše

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka

1. ČUVAR — 6 izvršilaca
2. VATROGASAC — 2 izvršioca

Pored opštih uslova predviđenih ZUR-om kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

Redni broj jedan: završena škola čuvara — KV radnik smjer metalški, elektro, građevinski i metalurški ili PK radnik, te da kandidati nisu stariji od 40 godina života.

Redni broj dva: završena vatrogasna škola — KV radnik metalške, elektro ili građevinske struke. Radno iskustvo 6 mjeseci na poslovima vatrogasca.

Položen stručni vatrogasni ispit.

Oglas je otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave na oglas dostaviti kadrovskoj službi RO Društveni standard i zaštita, Ulica braće Podgornika 8 Banjaluka u oglasnom roku.

Uz prijavu kandidati treba da dostave redni broj jedan: dokaz o stručnoj spremi, uvjerenje o nekažnjavanju i da se ne vodi krivični postupak, redni broj dva: dokaz o stručnoj spremi, potvrdu o radnom iskustvu i uvjerenje o položenom stručnom vatrogasnom ispitu.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI

Na osnovu člana 16 Pravilnika o radnim odnosima Radne zajednice Okružnog suda Banjaluka, povodom odluke predsjednika suda, Komisija za sprovođenje javnog oglasa Radne zajednice Okružnog suda u Banjaluci raspisuje

JAVNI

OGLAS

1. za prijem jednog radnika na neodređeno vrijeme na poslove i radne zadatke održavanja električnih, vodovodnih i drugih instalacija u objektu pravosudnih organa, održavanja uređaja i instalacija za zagrijavanje prostora, održavanje uređaja za gašenje požara i loženje centralne kotlovnice

2. za prijem jednog radnika knjigovođe kontiste na određeno vrijeme — do povratka radnice sa porodijskog odsustva.

Za radno mjesto pod brojem 1 potreban je kvalifikovani radnik sa poznavanjem poslova centralnog grijanja, održavanja elekto i vodovodnih instalacija te stručni ispit iz jedne iz ovih oblasti sa radnim iskustvom od najmanje 1 godine na tim ili sličnim poslovima.

Za radno mjesto pod brojem 2. srednja ekonomska škola ili druga odgovarajuća srednja škola knjigovodstveno-financijske struke i najmanje godina radnog iskustva na sličnim ili istim poslovima.

Osim opštih uslova podnosioci prijave dužni su da prilože potvrdu o potrebnoj stručnoj spremi, izvod iz matične knjige rođenih, lje-karsko uvjerenje, izvod iz knjige državljanstva i potvrdu o radnom iskustvu.

Prijave se podnose u roku od 8 dana od dana objavljivanja javnog oglasa u dnevnom listu „Glas“.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.

UNICEP — RO INCEL

BANJALUKA

Radnički savjet Radne organizacije INCEL, dana 27.11.1985. godine donio je Odluku o raspisivanju

KONKURSA

za dodjelu kredita redovnim studentima školske 1985/86. godine

1. Dodjeljuju se 2 kredita redovnim studentima mašinskog fakulteta

2. Dodjeljuje se 1 kredit redovnom studentu elektrotehničkog fakulteta — smjer slabe struje

3. Odjeljuju se 3 kredita redovnim studentima elektrotehničkog fakulteta — smjer jake struje

4. Dodjeljuje se 1 kredit redovnom studentu šumarskog fakulteta

5. Dodjeljuju se 2 kredita redovnim studentima građevinskog fakulteta.

Pravo učešća na konkursu imaju redovni studenti, a prednost imaju studenti završnih godina studija na navedenim fakultetima.

Zainteresovani kandidati uz prijavu na konkurs treba da prilože sljedeće dokumente:

— uvjerenje o položenim ispitima u školskoj 1984/85. godini i prosjek ocjena,

— potvrdu o upisu redovnog studija u školskoj 1985/86. godini,

— uvjerenje o zajedničkom domaćinstvu,

— potvrdu o prosjeku primanja po članu zajedničkog domaćinstva,

— pismena izjava kandidata da ne prima kredit ili stipendiju.

Prijave sa odgovarajućim dokumentima podnose se Kadrovskoj službi RO INCEL — Banjaluka, Medeno polje bb.

Prijave sa nepotpunom dokumentacijom neće se razmatrati.

KONKURS JE OTVOREN 15 DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA.

Komisija za radne odnose Radne organizacije Industrije konfekcije „Mladost“ Mrkonjić-Grad, raspisuje

OGLAS

za prijem u radni odnos

1. pomoćnik poslovođe prodavnice Glina — 1 izvršilac pripravnik,

2. pomoćnik poslovođe prodavnice Čapljina — 1 izvršilac pripravnik

3. pomoćnik poslovođe prodavnice Arandelovac — 1 izvršilac pripravnik,

4. pomoćnik poslovođe prodavnice broj 30, Bugojno — 1 izvršilac pripravnik

5. pomoćnik poslovođe prodavnice broj 6 i 33 u Mrkonjić-Gradu - 2 izvršioca pripravnika,

6. šivača odjeće na prostim operacijama — 10 izvršilaca pripravnika,

7. bravar za održavanje - 1 izvršilac pripravnik,

8. fizički radnik za potrebe prodavnice Duvno — 1 izvršilac,

9. rukovalac parnih kotlova za potrebe pogona Barači — 1 izvršilac,

10. čistačica — 1 izvršilac

Osim opštih uslova predviđenih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

— za radno mjesto pod 1, 2, 3, 4. i 5. kvalifikovani radnik-trgovac — prodavač,

— za radno mjesto pod 6. kvalifikovani radnik — šivač odjeće,

— za radno mjesto pod 7. kvalifikovani radnik — bravar,

— za radno mjesto pod 8. radnik sa završenom osnovnom školom,

— za radno mjesto pod 9. kvalifikovani radnik — rukovalac parnih kotlova sa šest mjeseci radnog iskustva,

— radnik sa završenom osnovnom školom.

Radni odnos se zasniva na neodređeno vrijeme.

Kandidati su dužni uz prijave na oglas dostaviti dokaze o ispunjavanju uslova u pogledu stručne spreme i eventualno radnog iskustva.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzeti u razmatranje.

Prijave na oglas se podnose u roku od 8 dana na adresu: Industrija konfekcije „Mladost“ Mrkonjić-Grad.

„MLADOST“
MRKONJIĆ-GRAD

ZAVOD ZA IZGRADNJU

BANJALUKA

raspisuje

OGLAS

za prijem radnika

1. Imovinsko-pravni poslovi - 1 radnik na neodređeno vrijeme

2. Imovinsko-pravni poslovi — 1 radnik na određeno vrijeme

3. poslovi daktilografa — administratora — 1 radnik na određeno vrijeme.

Uslovi:

Osim opštih uslova propisanih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju sljedeće posebne uslove:

Pod 1. — VSS-dipl. pravnik i godina dana radnog iskustva.

Pod 2. — VSS-dipl. pravnik i godina dana radnog iskustva

Pod 3. — VSS ili KV I-a, b klasa, bez radnog iskustva.

Oglas ostaje otvoren osam (8) dana od dana objavljivanja u kojem roku kandidati mogu podnijeti prijave na isti, sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa:

— ovjeren prepis diplome o školskoj spremi,

— potvrdu o radnom iskustvu

Za poslove i radne zadatke pod tač. 1. i 2. vršiče se provjera radne sposobnosti putem testiranja, a za poslove i radne zadatke pod tačkom 3. vršiče se provjera radne sposobnosti putem testiranja na el. mašini.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

Prijave se podnose na adresu: Zavod za izgradnju Banjaluka, Ul. Marije Bursać br. 4.

ZAVOD ZA IZGRADNJU BANJALUKA

RADNIČKI SAVJET RADNE ORGANIZACIJE „GRADSKA TOPLANA“ BANJALUKA

raspisuje

OGLAS

za vršenje poslova i radnih zadataka

1. finansijski knjigovođa, 1 izvršilac.

2. knjigovođa osnovnih sredstava i saldo konta, 1 izvršilac.

3. elektroinženjer, 1 izvršilac.

4. KV monter, 1 izvršilac.

Uslovi:

1. SSS, IV stepen stručne spreme, ekonomski tehničar, 1 godina radnog iskustva.

2. VŠ, VI stepen stručne spreme, ekonomista, 1 godina radnog iskustva.

3. VSS, VII stepen stručne spreme, diplomirani elektroinženjer — energetičar, 1,5 godina radnog iskustva (ukoliko se ne prijavi kandidat sa iskustvom primiće se pripravnik).

4. KV, III stepen stručne spreme, mašinbravar — mehaničar mašina alatjika ili monter centralnog grijanja, položen atest za autogeno i elektrovarenje, vozački ispit „B“ kategorije, 1 godina iskustva na izgradnji toplinskih instalacija.

Pod 1. i 2. popuna se vrši na određeno vrijeme do povratka radnica sa porodijskog odsustva, a pod 3. i 4. na neodređeno vrijeme.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave dostavljati na adresu: RADNA ORGANIZACIJA „GRADSKA TOPLANA“ BANJALUKA, J. KRIZANIĆA BB.

Neblagovremeno dostavljene i prijave bez dokaza o ispunjavanju uslova oglasa neće se razmatrati.

EKK
ELEKTROKERAMIČKI KOMBINAT
PRIJEDOR
OOUR „Prijedorka“ Prijedor

Komisija za radne odnose OOUR-a „Prijedorka“ Prijedor, raspisuje

OGLAS

za popunu radnog mjesta

SMJENSKI ELEKTRIČAR II GRUPE — 1 izvršilac

Osim opštih uslova predviđenih zakonom o radnim odnosima, kandidati treba da ispunjava i sljedeće posebne uslove:

Kvalifikovan električar

Prijave na oglas podnijeti na adresu: Elektrokermički kombinat Prijedor, OOUR „Prijedorka“ Prijedor, Ul. 1. maja br. 61, u roku 8 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „Glas“ Banjaluka.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

EKK OOUR „PRIJEDORKA“

Dana 25. decembra 1985. godine navršava se duga i bolna godina od prerane smrti naše drage majke, bake, punice i svekrve

**STOJANKE (MILANA)
TADIĆ**

Dana 22. decembra 1985. godine u 9,30 sati posjetićemo njen grob u Ramićima, okititi ga cvijećem i zaliti suzama.

VJEČNO OŽALOŠĆENI:

sin ĐOKO, kćerke: GORDANA I OBRENA, zet MANFRED, snaha ZORICA, unučad: GORDANA I GORAN

053634

IN MEMORIAM

DOJČIN BOROJEVIĆ

19.6.1985 — 19.12.1985.

I poslije ovih tužnih šest mjeseci od smrti našeg velikog učitelja i uzora, preteško je shvatiti da dalje moramo sami.

supruga MLADENA i sin NENAD
053656

Tužnim srcem javljamo svoj rodbini, prijateljima i poznanicima da je u utorku 17. decembra 1985. godine u 49. godini života iznenada preminula naša draga

**MARIJA (Josipa) PUJIĆ
rod. BABIĆ**

Sahrana će se obaviti u četvrtak 19. decembra 1985. godine u 15 sati na groblju „Sveti Ivo“ u Delibašinom selu. Sprovod kreće ispred kapele. **OŽALOŠĆENI:** suprug Zvonko, sin Zlatko, kćerka Tatjana, brat Jorko, sestra Šofija, snaha Mara, zaova Božana i ostala ožalošćena rodbina i prijatelji.

074738

Dana 19. decembra 1985. godine navršavaju se tri godine od smrti našeg dragog supruga, oca, svekra i djeda

SLAVKA (GOJKA) RODIĆA

Njegov dragi lik, plemenitost i dobrotu ostaje nam u trajnoj uspomeni.

OŽALOŠĆENA PORODICA
053677

TUŽNO SJEĆANJE

HUSEIN HUSO KOBILJ

19.12.1979 — 19.12.1985.

OŽALOŠĆENA PORODICA

Savez slijepih zahvaljuje na prilogu -

Dana 19. decembra 1985. godine navršava se tužna godina dana od smrti naše drage i nikad neprežaljene majke

**ŠUHRE
BARUČIJA**

OŽALOŠĆENI:
sinovi, kćerke, unučad i zetovi

053633

Dana 19. decembra 1985. godine navršava se 10 tužnih godina otkako nas je napustila i zauvijek ostavila naša draga i nikad neprežaljena kćerka, sestra majka i supruga

**MIRJANA
INDIĆ,
rod. JANJUŠ**

Vječno ožalošćene porodice JANJUŠ I INDIĆ
053691

Dana 16. decembra 1985. godine navršile su se dvije godine od smrti našeg dragog

**BOŠKA
MOMIĆA**

U nedjelju 22. decembra 1985. godine posjetićemo njegov grob i okititi ga cvijećem.

PORODICA MOMIĆ
053716

**RO „TRGOPROMET“
BANJA LUKA**

**OUR
MERKUR**

**ZA PROMET METALNE, TEHNIČKE I TEKSTILNE
ROBE NA MALO — BANJA LUKA**

Svetozara Markovića bb

**U svojim robnim kućama „Centar“ i „Gvoždar“,
te prodavnicama:**

- „Radioton“
- „Tehnometal“
- „Elektrotehna“
- „Željezo“

Salonima namještaja:

- „Grmeč—Namještaj“
- „Kastel“
- „Mejdan“
- „Pokućstvo“

i prodavnicama u Prijedoru:

- „Metalotehna“
- „Merkur“
- „Univerzal“ i
- „Sanitarija“

**nudi proizvode „Gorenje“ snižene cijene do 33%, a prigodna prodaja
traje do 31. 12. 1985. godine**

U PROLAZU

Pastiri i neboderi

BANJALUKA, decembra — Slavko Šikman i Petar Konec iz Javorana ovako šetaju sa svojim stadom već petnaestak godina. Nije teško, kaže, pogotovo kad je zima, ali put ove ostavila još otvorene zelene površine. Banjaluka je (bez ozbira šta o njoj mislili) još zelena nepolica. I Borik, Starčevića su sasvim solidni pašnjaci. Kažu ovčari iz Javorana: „Imamo dosta prijatelja u gradu, ovako, usput im svratimo i napasamo stado na njihovim parcelama, ali u prolazu, evo, malo zastadosmo i u Boriku“.

Mirno stado, sa svojim pastirima uz modernu osmokatnicu — neobična slika iz gradske vreve u kojoj još ima mjesta za idilu.

Snimio: R. OSTOJIC

NA SOVJETSKOJ FARMI

Krave vole muziku

MOSKVA — Na sovjetskoj državnoj farmi u Kazahstanu nedavno je ustanovljena nova metoda za ubiranje veće količine mlijeka od krava: u stajama su postavljeni zvučnici

preko kojih se neprestano emituje narodna muzika. Kako piše sovjetski nedjeljnik „Nedjelja“, stručnjaci su utvrdili da muzika ubrzava stvaranje mlijeka i da je ono kvalitetnije.

I TO SE DOGAĐA

„Ledena“ šala

MANKATO — Jedan šestogodišnji dječak koji je nedavno nag trčao po snijegu na temperaturi od minus 16 stepeni i zbog toga dobio promrzline, učinio je to iz straha od kupanja jer su ga njegovi rođaci „upozorili“ da će se smanjiti nakon kupanja u kadi i da je jedini „lijek“ za to valjanje po snijegu. Dječak je pronađen u nesvjesnom stanju u snijegu

poslije nekoliko sati i prebačen u bolnicu gdje se osvijestio poslije dva dana. „Dijete jednostavno nije moglo da shvati kakvim se opasnostima izlaze trčanjem po takvom vremenu, a posebna opasnost prijati kada pokušavamo da natjeramo dijete da se služi logikom odraslih ljudi“, rekao je lokalni šerif. Rođaci nisu mogli znati da im je „šala“ uspjela, jer se dječko iskrao iz kuće.

JAPANCI REZERVISHU PUTOVANJA

U susret Halejevoj kometi

TOKIO — Mnogi japanski građani prijavljuju se turističkim agencijama za putovanje u Australiju kako bi posmatrali Halejevu kometu, čiji se prolazak iznad Australije očekuje početkom sljedeće godine.

Rezervacije su koncentrisane na mart i april kada će ona biti najbliža Zemlji. Najveće knjižere u Tokiju organizuju izložbe o Halejevoj kometi, koja se približava Zemlji svakih 76 godina na putu ka Suncu.

FILATELIJA:

NE SAMO HOBI

● Kod nekih maraka, kao što je to slučaj, na primjer, s blokovima posvećenim 100-godišnjici željeznica, cijene su skočile za 30 odsto, pa tako ova dva bloka danas staju čak 35.000 dinara

● Skupljanje maraka nije više samo hobi, relaksacija i opuštanje, već i biznis u kome svoj račun vide i Zajednica jugoslovenskih PTT preduzeća i mnogi trgovci markama.

Svake godine Zajednica jugoslovenskih PTT preduzeća izdaje Katalog maraka, kojim se regulišu, da tako kažemo, neki odnosi na filatelističkom tržištu. Sasvim razumljivo, cijene jugoslovenskih maraka ovise, prije svega, od stanja na svjetskom, odnosno evropskom filatelističkom području, od potražnje maraka, inflacije, ali i mnogih drugih faktora. Ovogodišnji katalog je, vjerujemo, o tome vodio računa, ali filatelisti nisu zadovoljni prezentacijom materijala, cijenama pogotovo, o tiražu nekih izdanja, špekulacijama i zakulisnim radnjama, da se i ne govori. Kada to kažemo, onda posebno mislimo na zakasnjelo objavljivanje tiraža pojedinih serija i saznanje da trgovci jugoslovenskim markama, obično bolje obaviješteni od skupljača i entuzijasta, iz svega izvlače dobit, špekulišu pojedinim izdanjima (EVROPA-CEPT, FLORA I FAUNA, ZAŠTITA PRIRODE I, PONEKAD, BLOKOVIMA) što dovodi u nezavidan položaj one što u filateliji vide jedan divan hobi, relaksaciju, opuštanje.

Inače, u ovogodišnjem katalogu poznata esperantica, marka nominale 300 dinara iz 1953. godine, dostigla je cijenu od 30.000 dinara (prošle godine je bila 22.000 dinara), a serija blokova na temu vazdušne pošte, izdata povodom 100-godišnjice željeznica na teritoriji Jugoslavije još 1949. godine, u tiražu od svega 27.500 pari blokova, danas staje čak 35.000 dinara (prošle godine 24.000 dinara). I ostala „čvrsta“ izdanja, iz ranijih godina, dobila su nove cijene i veći broj serija danas se na filatelističkom tržištu ne može dobiti ispod 5000 ili 8000 dinara. Takav je slučaj, na primjer, sa prvim prigodnim izdanjem flore jugoslovenskog područja (sastoji se od 12 različitih vrijednosti), koja se prošle godine prodavala po cijeni od 5500, a sada 8000 dinara. Poznati Titov blok, izdat povodom proslave oslobođenja zemlje u Užicu, bio je prošle godine 10.000 dinara, a sada mu je cijena „skočila“ na 15.000 dinara. Očigledno, filatelija nije samo hobi...

D.M.

AKO NISTE ZNALI

74

PLAVSKO jezero smješteno je u podnožju planinskog masiva Prokletije, izvorište je rijeke Lim i utoka bistre i uvijek hladne rječice Ljuče.

BOXSER Netrol Farasing iz Tajlanda postao je 1978. godine svjetski prvak u papir kategoriji. Visok je 150 centimetara pa se smatra najnižim bokserom koji je ikada osvojio jednu od titula prvaka svijeta.

DANSKI biskup Roskilde izdao je 1234. godine prvi metalni novac na kojem je bila utisnuta i godina kada je novac pušten u opticaj. Zna se da je do danas sačuvano samo šest komada ovih novčića, koji predstavljaju neprocjenjivu numizmatičku vrijednost.

NEDJELJNO izdanje „Njujork tajmsa“, 17. oktobra 1965. godine imalo je 3,46 stranica, a težilo je blizu 3,5 kilograma. Ovaj broj lista stigao je u ruke čitalaca poslije dužeg štrajka grafičara.

PRVI brodovi koje je pokretala mašina pojavili su se krajem 18. vijeka (1783) u Francuskoj, a plovili su po rijeci Soni.

U zimskom centru Čakaltaja (Bolivija) nalazi se restoran na nadmorskoj visini od 5.340 metara. To je najviši ugostiteljski objekat na svijetu.

PLANETA Merkur kreće se oko Sunca brzinom od 172.248 kilometra na sat, a od Sunca je udaljena oko 57,9 miliona kilometara. Inače, Merkur je „najbrža“ planeta Sunčevog sistema.

PRVA željeznička veza uspostavljena je 3. maja 1830. godine na relaciji Kenterberij — Vajtstebli (Velika Britanija), dugoj desetak kilometara. Voz se kretao brzinom od 24 kilometra na sat.

PRVA atomska elektrana na Zemlji puštena je u rad 27. juna 1954. godine u blizini Moskve.

SATIRIKON

- Ne čitam između redova, da se ne zamjerim naslovu!
- Ideje pretpostavljenih najlakše uđu u pognute glave!
- Između uvodne i završne riječi, može se dosta uraditi!
- Nerad se ograđuje najvećim riječima!
- Nisu svi šveci za ikone!
- Između dva praznika, sve je manje radnih dana!
- Prvo me usitne, pa me onda dokusure!

Borislav MITROVIĆ

●●	ŠTALA	USLOV	INICIJALI BOBANSKOG PISCA		GAUS	VODENA BILJKA	PRITOKA LONJE U HRVATSKOJ	TALIJANSKI GRAĐITELJ VIOLINA	●●	MILANO	FUDBALSKI KLUB IZ AMSTERDAMA	PRIPADNIK MITSKOG NARODA U TESI	ZAMISAO	PUŽIĆ OGRC	NAZIV ZA ZAVRŠETAK U NEKIM SLAVENSKIM JEZICIMA		GLUMICA EXBERG
			JAVNA KUHINJA	MAPETKA											SUMPOR	ZICINA	
RIJETKA PAGLA																	
AMERIČKI PISAC, MARK						NAJVEĆE SPORTSKO TAKMIČENJE STREČIJA										LJUBA ZAMPORA	
SLATKOVODNA RIBA PLOSKA				DRVOJELJA													
GALETO				GRČKA													
OPŠTINSKO PODRUČJE						MUSLIM. MUŠKO IME											

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): zajam za zapošljavanje, Amaro, jaram, onager, kada, humoreska, uma, udarnik, morta litet, Perast, jagorčevina.

ОПШТИНСКИ ШТАБ ТЕРИТОРИЈАЛНЕ ОДБРАНЕ БАЊАЛУКА

НАЈБОЉИ У РЕПУБЛИЦИ

БАЊАЛУКА, 18. децембра — Поводом 22. децембра — Дана ЈНА, данас је у Наставином центру Раковачке баре приређен свечани скуп старјешина Окружног штаба територијалне одбране Бањалука. О развојном путу оружаних снага наше земље реферат је поднио Здравко Мацановић, помоћник команданта територијалне одбране округа Бањалука. Мацановић је истакао да су остварени залажени успјеси у обуци и васпитању, што потврђују резултати вјежби и оцјене надлежних органа. На овој свечаности, којој су присуствовали и представници међуопштинских и општинских друштвено-политичких организација и гарнизона ЈНА, најзаслужнијим појединцима и јединицама уручена су одликовања, плакете, захвалнице и друга признања. Општински штаб територијалне одбране Бањалука добио је препазну заставицу територијалне одбране Босне и Херцеговине и проглашен најбољим општинским штабом територијалне одбране у Републици за ову годину.

П. В.

МИЛКА ПЛАНИНЦ ОТВОРИЛА ПЛИНСКО ПОЉЕ „МОЛВЕ“

НАЈВЕЋЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ

МОЛВЕ, 18. децембра (Танјуг) — Председница Савезног извршног вијећа Милка Планинц свечано је данас пустила у пуну производњу плинско поље „Молве“, недалеко од Бурђевца у Подравини. То поље, највеће у Југославији, даће идуће године око милијарду кубних метара плина.

Загребачка Радна организација „ИНА—нафатаплин“ укључујући и производњу у Молвама, укупно ће у 1986. години остварити око 2,2 милијарде кубних метара плина, те око три милиона тона нафте.

ДОДИЈЕЉЕНЕ НАГРАДЕ ТАНЈУГА „САША ВЕСЕЛИНОВИЋ“

ПРИЗНАЊА ПЕРУ

БЕОГРАД, 18. децембра (Танјуг) — Овогодишњи добитници традиционалне Награде Танјуга „Саша Веселиновић“ су новинари агенције Божидар Кажихи и Милан Соколовић.

Новинарско признање додијељено је Божидару Кажиху за извјештавање са меча за титулу свјетског првака у шаху између Карпова и Каспарова, док је Милан Соколовић награђен за извјештавање о трагедији која се десила на бриселском стадиону „Хејсел“ на утакмици „Јувентус-Ливерпул“.

Додијељене су и двије равноправне друге награде — Ђорђу Јефтићу за аналитичко писање о актуелним друштвено-политичким збивањима на Косову и дописнику из Мексика Слободану Чашулу за извјештавање о катастрофалном земљотресу у изузетно тешким условима за рад.

Перо Шпаравало добитник је треће награде за низ написа о делегатским изборима и репортажа из радних организација.

ЛОТО

БРОЈЕВИ 2 9 18 21 25 28 34

ДОПУНСКИ БРОЈ 38

ВРИЈЕМЕ

ИЗВЈЕШТАЈ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА БИХ

НАОБЛАЧЕЊЕ

ЗА БОСАНСКУ КРАЈИНУ: Ујутро мјестимично по котлинама магла и мраз до -4 степена. Током дана наступиће наоблачење и киша мјестимично, а на вишим планинама снијег. Највиша дневна температура од 3 до 8 степена.

ЗА БАЊАЛУКУ: Ујутро сумаглица, а током дана наоблачење и слаба киша. Највиша дневна температура око 8 степена.

ЗА НАРЕДНА ДВА-ТРИ ДАНА: У овом периоду наступиће побољшање времена и пораст температура. Једино ће јутра остати хладна и по котлинама магла.

ВОДОСТАЈ: Уна-Бихаћ 27 цм, бистра, температура воде 8 степена, Сана - Сански Мост - 176 цм, бистра, температура воде 7 степена, Врбас-Бањалука 98 цм, бистар, температура воде 7 степена. На свим ријекама водостај у опадању.

НАКОН ПРЕСТАНКА РАДА „НЕОПЛАНТА—ФИЛМА“

„ВЕЛИКИ ТРАНСПОРТ“ НА ТВ

НОВИ САД, 18. децембра (Танјуг) — Послије престанка рада филмске куће „Неопланта-филм“ и покретање стечајног поступка, право над снимљеним материјалом „Великог транспорта“ преузела је Телевизија Нови Сад која припрема посебну телевизијску серију. Филм „Велики транспорт“ и имовинска права над њим, како се истиче у извјештају привременог органа „Неопланта-филма“, улазе у стечај заједно с осталом имовином, јер, због дугова који постоје према домаћим и иностраним партнерима, нико се није нашао да откупи овај и грани филм Вељка Булајића.

ЗАВРШЕНО ВАНРЕДНО ЗАСЈЕДАЊЕ СЕВ—а

ИНТЕГРАЦИЈА НАУКЕ

МОСКВА, 18. децембра (Танјуг) — Ванредни дводневни самит Савјета за узајамну економску помоћ (СЕВ) завршен је данас усвајањем широког програма научно-техничке сарадње земаља - чланица ове организације до 2000 године. Потписивањем тог важног документа земље такозване социјалистичке заједнице обавезале су се да у наредних 15 година интегришу своје научне и техничко-технолошке потенцијале у око 15 најважнијих програма.

КАДРОВСКА КОМИСИЈА СКУПШТИНЕ СР СРБИЈЕ

ПОНОВО О ДИРЕКТОРУ ЈАТ-а

БЕОГРАД, 18. децембра — Комисија Скупштине СР Србије за избор и именоване ни данас се није изјаснила о приједлогу за избор генералног директора ЈАТ-а, јавља Танјуг.

Координациони одбор за кадровску политику ЈАТ-а предложио је скупштинској комисији да за генералног директора ЈАТ-а изабере Миљенка Зрепца, садашњег директора Савезног завода за међународну просвјетну, културну и техничку сарадњу. И конкурсна комисија ЈАТ-а такође је предложила да Зрепц буде једини кандидат за директора.

На конкурс за генералног директора највећег југословенског авио-превозника појавила су се још тројица кандидата. То су Милан Богдановић, пуковник и магистар машинства, Мирко Ивковић, доктор правних наука и савјетник председника у Савезном комитету за саобраћај и везе и Миодраг Васиљевић, правник и високи стручни сарадник генералног директора ЈАТ-а.

ДВОСТРУКО ВИШЕ ИЗВОЗНИХ ПОСЛОВА НА КРЕДИТ

ЗНАЦИ ОХРАБРЕЊА

БЕОГРАД, 18. децембра (Танјуг) — Вриједност новозакључених извозних послова на кредит, у чијем финансирању учествује Југословенска банка за међународну економску сарадњу (ЈУБМЕС), достигла је од јануара до краја октобра милијарду и 209 милиона долара, што је двоструко више него у истом прошлогодишњем раздобљу.

То је, како је истакао председник Пословног одбора Илија Марјановић на данашњој Скупштини ЈУБМЕС-а, знак охрабрења и потврђује да југословенски произвођачи, упркос смањењу свјетске трговине, успевају да повећавају извоз капиталних добара.

ЗАГРЕБ

УМРО НАРОДНИ ХЕРОЈ ДУШАН ЕГИЋ

ЗАГРЕБ, 18. децембра (Танјуг) — Данас је у Загребу преминуо народни херој генерал - потпуковник ЈНА у пензији Душан Егић, носилац „Партизанске споменнице 1941. године“. Душан Егић рођен је у селу Брезичани код Приједора 27. јануара 1916. године, у земљорадничкој породици. Послије основног образовања у родном мјесту, похађао је нижу гимназију у Приједору. Одмах послје окупације земље радио је на прикупљању оружја и укључио се у припрему устанка. У

Народноослободилачку војску ступио је 27. јула 1941. године, у Први козачки партизански одред. Члан КПЈ постао је новембра 1941. године. Био је најприје борац, затим командир чете, командант батаљона Друге крајишке бригаде, заменик команданта исте бригаде, командант 17. мајевачке и Пете козачке бригаде и заменик команданта Друге крајишке дивизије.

Послије рата генерал Душан Егић је у ЈНА обављао низ одговорних дужности.

КУРС У ДИНАРИМА

ОСНОВНА БАНКА „БАЊАЛУКА“

КУРСНА ЛИСТА

(формирана 18. децембра 1985. године)

Земље	Валута	Куповни за девизе	Средњи за девизе	Продајни за девизе
Аустрија	100 шилинга	1718,79	1721,37	1723,95
Белгија	100 франака	592,60	593,49	594,38
Данска	100 круна	3336,20	3341,21	3346,22
Француска	100 франака	3962,86	3968,81	3974,76
Холандија	100 флорина	10728,10	10744,22	10760,34
Италија	100 пира	17,78	17,81	17,83
Норвешка	100 круна	3969,19	3975,15	3981,11
СР Њемачка	100 марака	12093,93	12112,10	12130,27
Швајцарска	100 франака	14434,27	14455,96	14477,64
Шведска	100 круна	3957,61	3963,56	3969,51
Јапан	100 јена	150,60	150,83	151,05
В. Британија	1 фунта	436,95	437,60	438,26
Канада	1 долар	219,75	220,80	220,41
САД	1 долар	302,85	303,30	303,76
Аустралија	1 долар	208,21	208,52	208,83

Куповни и продајни курсеви за девизе примјењују се од 14 сати 18. децембра 1985. године, а средњи курсеви од 19. децембра 1985. године.

ДАБЕИД ШТРЕБАЦ Милан Соколовић

ГЛАС

РЕДАКЦИЈА Улица АВНОЈ-а 93. Телефон: директор и одговорни уредник 34-417. Редакција 37-979, 37-977, дактилографи 34-449. Огласно у Улици Веселина Маслеши 13, телефон 34-448. Телекс 45-208 УУ ГЛАС, ООУР Новинска дје латност Бањалука, жиро-рачун број: 10500-603-4106 код СДК Бањалука. Претплата за СФРЈ: једномјесечна 1.100 динара, тромјесечна 3.300 динара, полугодишња 6.600 динара, годишња 13.200 динара, само за „Недјељни Глас“.

2.400 динара годишње. Претплата за иностранство: једномјесечна 2.200 динара, тромјесечна 6.600 динара, полугодишња 13.200 динара, годишња 24.600 динара, само за „Недјељни Глас“ 4.800 динара годишње.

КОПИЈУ УПЛАТНИЦЕ ЗА ПРЕТПЛАТУ ПОСПЛАТИ НА ОГЛАСНО.

Уплате на девизни рачун број: 10500-620-71000-552 код Привредне банке Сарајево. Основне банке Бањалука. Рјешењем Републичког комитета за образовање, науку, културу и физичку културу СР БиХ број 02-4153/82 „Глас“ је ослобођен плаћања пореза на промет.

ТВ

ЧЕТВРТАК, 19. ДЕЦЕМБРА
ПРВИ ПРОГРАМ

- 18,15 - Преглед програма
- 8,20 - ТВ календар
- 8,30 - ВРУЋЕ — ХЛАДНО - програм за дјecu, 2
- 9,00 - ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМ
- 10,30 - Вијести
- 10,35 - ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
- 13,00 - Вијести
- 15,00 - Школски програм реприза
- 16,05 - Преглед програма
- 16,10 - Скијајмо сви - документарно-образовна серија, 1/12
- 17,10 - Требевић: Свјетски куп у бу-двосједу, снимак
- 17,25 - Дневник 1
- 17,45 - Вруће - хладно - програм за дјecu, 2/5
- 18,15 - Додјела Нобелових награда у 85.
- 18,45 - Шоу-експерс- забавно-музичка емисија
- 19,15 - Цртани филм
- 19,30 - Дневник 2
- 19,55 - ТВ-спот
- 20,00 - Спектар-политички магазин
- 21,05 - Квискотака - квиз, 1/15
- 22,10 - Дневник 3
- 22,25 - О туризму четвртком
- 22,40 - Преглед програма за петак.

ДРУГИ ПРОГРАМ

- 18,05 - Преглед програма
- 18,10 - ТВ-журнал: УНИС
- 18,25 - ТАСС је овлаштен да објави - серијски филм, 9/10
- 19,30 - Дневник
- 20,00 - ЖОРЖ БИЗЕ: „КАРМЕН“ - опера - директан пренос поводом отварања нове зграде ОПЕРЕ у Осијеку
- 22,10 - Студио 2
- 22,25 - ЖОРЖ БИЗЕ, „КАРМЕН“ — опера, наставак
- 00,25 - Преглед програма за петак.

1. ПРОГРАМ - 16,10 - САТИ

СКИЈАЈМО СВИ

документарно-образовна серија, 1/12

Основни циљ серије „Скијајмо сви“ је популаризација скијања као облика масовне спортске рекреације. Уз дванаест једночасовних емисија, гледаоци ће упознати скијашку опрему, њено правилно одржавање и сервисирање, скијашку школу, зимски спортски центар.

Емисије садрже низ рубрика путем којих ће се гледаоци на занимљив начин информисати о овом популарном спорту.

Између осталих ту су и рубрике: Школа алпског скијања, Школа скијашког трчања, Скијашка опрема, Куда на скијање, Асови бијелог спорта, Здравље и скијање - наш љекар вам савјетује.